

ЈУБМЕС
БАНКА А.Д.
БЕОГРАД

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012

Константин Велики,
деталь мозаика југозападног улаза Аја Софије,
Истанбул, Турска

ЈУБМЕС
БАНКА А.Д.
БЕОГРАД

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012

МИЛАНСКИ ЕДИКТ 313-2013

Седamnaест векова
МИЛАНСКОГ ЕДИКТА 313 - 2013

Милански едикт је законски акт који су донели цареви Константин Велики (владар западног дела Римског царства) и Лициније (владар источног дела Римског царства) у Медиолану (данашњи Милано) 313. године.

Миланским едиктом прекинут је прогон хришћана који је трајао три века, враћена им је отета имовина и дозвољено да јавно исповедају своју веру без страха од прогона. Римско царство званично дозвољава слободу вероисповести, хришћанске као и паганских вера.

17 векова од потписивања Миланског едикта се 2013. године обележава у Нишу, родном граду Константина Великог.

САДРЖАЈ

ПОРУКА АКЦИОНАРИМА	5
О НАМА	11
ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ И ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА	15
Пословни амбијент	16
Пословна политика	
ЈУБМЕС банке за 2013. годину	22
ПОСЛОВАЊЕ У 2012. ГОДИНИ	25
Основни подаци о пословању	26
Извештај независног ревизора	28
Биланс стања	30
Биланс успеха	38
ПЛАСИРАЊЕ СРЕДСТАВА И ГАРАНЦИЈСКО	
ПОСЛОВАЊЕ/ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ	43
Кредитни пласмани	44
Улагања у хартије од вредности	47
Гаранције	49
Депозитни послови	50
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	53
БАНКАРСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ И УСЛУГЕ	61
Динарски платни промет	62
Пословање са становништвом	62
Послови са иностранством	64
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА БАНКЕ	69
Организациона шема	70
Информационо-комуникациона	
технологија	71
Интегрисани систем менаџмента	
- ISO стандарди	73
Усклађеност пословања	74

телефон • +381 11 220 55 00

телефакс • +381 11 311 02 17

ЈУБМЕС банка а.д.
Булевар Зорана Ћинђића 121
11070 Нови Београд

SWIFT • JMBNRSBG

e-mail • jubmes@jubmes.rs

website • www.jubmes.rs

издавач:

ЈУБМЕС банка а.д. Београд

ликовно графички концепт,
припрема и штампа:

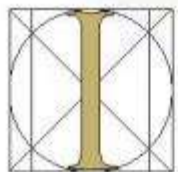

Народна банка Србије
ЗАВОД ЗА ИЗРАДУ НОВЧАНИЦА
И КОВАНОГ НОВЦА, Топчидер

тираж:

150 примерака

Београд, август 2013.

ПОРУКА
АКЦИОНАРИМА

Поштовани акционари,

Желимо да овим уводним напоменама укажемо на основне податке о макроекономским условима пословања банкарског сектора и о оствареним пословним резултатима ЈУБМЕС банке а.д. у протеклој, 2012. години, о којима се можете детаљније информисати у нашем Годишњем извештају

У 2012. години су у привреди Србије, као и у региону и другим земљама, настављени рецесиони процеси и неповољне тенденције започете у другој половини 2011. године, који се огледају у опадању привредне активности, успоравању раста извоза и увоза робе, повећању платнобилансне и фискалне неравнотеже и повећању удела проблематичних кредита у укупно одобреним кредитним пласманима.

У привреди земље забележен је реалан пад бруто домаћег производа (БДП) од 1.7%, који је последица, пре свега, пада домаће приватне тражње, финалне и инвестиционе, као и успореног раста извоза.

Смањење привредне активности је непосредно утицало на смањење пореских прихода у односу на планиране, што је за последицу имало да однос јавног дуга према БДП уђе у критичну зону, када је вероватноћа дужничке кризе релативно висока. Према подацима које је објавила Народна банка Србије (НБС), јавни дуг Србије је до краја 2012. године достигао ниво од 59.2% БДП и износио је 17.7 милијарди евра.

Услед шокова на страни понуде, монетарна политика НБС је током 2012. године била усмерена на ублажавање преливања ценовног раста на остале цене, кроз раст инфлационих очекивања. То је, уједно, био и основни разлог предузимања рестриктивних мера, због чега је НБС наставила да повећава степен рестриктивности монетарне политике, што се огледало кроз повећање нивоа референтне каматне стопе за по 25 базних поена у јулу и августу, да би са додатним повећањима из октобра, новембра и децембра месеца референтна каматна стопа крајем године достигла ниво од 11.25%.

Као основна обележја општих услова пословања и самог пословања банкарског сектора у 2012. години могу се издвојити следећа:

• Пораст учешћа проблематичних кредита (NPL) у укупним кредитима, које је крајем 2012. године износило (по бруто принципу) 18.6%, у чему 8.5% код становништва, а 20.4% код привреде. На пораст удела проблематичних кредита највише је утицало неизвршавање кредитних обавеза дужника над којима је покренут стечајни поступак. У односу на почетак првог таласа кризе, учешће ненаплативих кредита је готово утростручено, на шта је, поред самих ефеката економске кризе, утицала и индексација већине кредита у страним валутама. Изменама Одлуке о управљању ризицима банке и Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке, које је НБС донела крајем децембра месеца, створени су предуслови за системско решавање проблема NPL-а у банкарском сектору Србије.

• Опадајући тренд показатеља адекватности капитала (CAR). Тенденција пада настављена је и у 2012. година, али је банкарски сектор у Србији и даље адекватно капитализован. Просечно нижи CAR у 2012. години резултат је, пре свега, повећања потребне резерве за процењене губитке и регулаторних усклађивања.

• Структура капиталних захтева показује да је кредитни ризик далеко најзначајнији ризик пословања у банкарском сектору.

• Активирање програма субвенционисаних кредита. Пораст кредитне активности банкарског сектора у другој половини године је првенствено последица поновног покретања програма субвенционисања кредита за ликвидност, обртна средства и извоз. Такође, овај програм је допринео смањењу учешћа ненаплативих кредита у укупним кредитним пласманима банака код правних лица и предузетника, која су искористили државне субвенције за рефинансирање својих постојећих обавеза.

• Смањење финансијске изложености финансијских институција из Европске уније. Према подацима НБС, укупна нето изложеност банкарских група према финансијским и нефинансијским институцијама у Србији смањена је у току 2012. године за око две милијарде евра. Као и у осталим земљама Централне и Источне Европе, овај процес се одразио и на стабилност домаћег финансијског сектора.

У описаним условима, Банка је пословала успешно и у складу са усвојеном стратегијом пословања и пословном политиком и остварила циљеве планиране за 2012. годину.

Пословање Банке у 2012. година карактерисало је:

• Усклађеност свих показатеља пословања Банке са Законом о банкама, пратећим и другим прописима којима је регулисано пословање банака у Србији;

• Континуитет рентабилног пословања из претходних година. Остварена добит за 2012. годину је на нивоу планиране. Добит, пре опорезивања, износи 166.2 милиона динара, или 1.46 милиона евра, при чему су показатељи рентабилности и профитабилности Банке значајно виши од просечних у банкарском сектору;

• Профитабилност из основних банкарских делатности. Нето добит Банке од камата и накнада у 2012. години износи 891.8 милиона динара, или око 7.8 милиона евра, док стопа добити од камата и накнада (исказана као релативан однос добити од камата и накнада и укупних прихода Банке по истом основу) износи релативно високих 85.5% (у 2011. години: 86.3%). Остварена је добит од камата и накнада на нивоу од 7.2% укупне активе Банке;

- Релативно висок ниво оперативне ефикасности пословања. Оперативна ефикасност Банке је и током 2012. године задржана на високом нивоу, будући да је однос нето прихода од камата и накнада, са једне, и трошкова зарада, накнада зарада и осталих оперативних расхода Банке, са друге стране, износио релативно високих 1.23;

- Обим пословних активности Банке задржан је на нивоу његове реалне вредности из претходне године и поред значајно отежаних услова пословања и продубљивања финансијске кризе. Билансна сума Банке износила је крајем 2012. године 10.2 млрд динара или 90.0 милиона евра, што је у реалном исказу приближно нивоу с краја 2011. године;

- Висока стопа динарске и девизне ликвидности. Високо је учешће ликвидне активе Банке (примарних и секундарних извора ликвидности) у укупној билансној суми, што је значајна компаративна предност у условима нарушене финансијске равнотеже. Коefицијент ликвидности одржан је константно изнад прописане вредности, да би 31.12.2012. године достигао ниво од 4.84 (просек сектора: 2.08);

- Повећање вредности укупног капитала Банке, који на дан 31.12.2012.године износи 5.345 милиона динара или 47 милиона евра;

- Стабилност извора финансирања. На дан 31.12.2012. године укупан капитал учествује у укупном финансијском потенцијалу Банке са 52.5%, што је потврда стабилности извора финансирања и гарант стабилности пословања Банке и током предстојећег средњерочног периода;

- Висока стопа адекватности капитала. У току 2012. године стопа адекватности капитала Банке била је натпросечно висока (крајем 2012. године износила је 44.7%), што је, пре свега, резултат пословне политике Банке и опредељења за пласирање средстава у релативно сигурне пласмане. Дајући приоритет ликвидности и сигурности, Банка је финансијски потенцијал ангажовала у пласманима нижег кредитног ризика, који подразумевају и ниже приносе;

- Значајан раст депозитног потенцијала Банке у условима константне релативно ниске ликвидности реалног сектора. Укупни депозити код Банке на дан 31.12.2012. године износе 4.37 млрд динара, или око 38.45 милиона евра, што је, у односу на стање с краја 2011. године, више за 30.5%;

- Очување базе клијената и раст укупне кредитне активности Банке;

- Подршка клијентима Банке у поступку одобравања субвенционисаних кредита и репрограма кредитних обавеза. Банка је у током 2012. године посветила пуну пажњу наплати проблематичних пласмана и заједно са дужницима изналазила оптимална решења за наплату својих доспелих потраживања, према динамици која клијентима омогућава наставак редовног обављања пословних активности. Захваљујући таквој политици, удео проблематичних кредита (NPL) у укупним кредитним пласманима Банке крајем 2012. године износио је 16.34%, а у банкарском сектору Србије - 18.6%. За ЈУБМЕС банку далеко је илустративнији податак да је удео изложености (свих ризичних пласмана) у статусу неизмирења обавеза у односу на укупну билансну активу која се класификује износио 10.66%.

На основу остварених резултата у 2012. години, може се констатовати да је ЈУБМЕС банка а.д., и поред значајно отежаних услова пословања, у целости остварила пословне циљеве дефинисане пословном политиком.

У циљу унапређења ефикасности организације пословања, Банка је током 2011.године успешно имплементирала стандарде квалитета (QMS), безбедности информација (ISMS) и заштите околине (EMS). Почетком 2012. године у ЈУБМЕС банци је окончан пројекат увођења интегрисаног система менаџмента.

Уважавајући ове резултате, међународно сертификационо тело DAS SEE је ЈУБМЕС банци а.д. доделило сертификате интегрисаног система менаџмента: ISO 9001:2008 Систем менаџмента квалитета, ISO 27001:2005 Стандард безбедности информација и ISO 14001:2004 Стандард за заштиту животне средине.

Доделом сертификата за сва три стандарда Банка је добила званичну потврду да прати трендове савременог тржишта, да константно ради на унапређењу квалитета услуга које пружа клијентима, да обезбеђује сигурност финансијских информација и да су њено пословање и организација уређени према захтевима стандарда квалитета.

Напомињемо да је ЈУБМЕС банка једина банка у окружењу којој су додељени сертификати интегрисаног система менаџмента за три поменута стандарда, чиме се дугорочно определила да поштује основне принципе менаџмента квалитета.

Уверени смо да се успех у пословању не мери само остварењем финансијских резултата, већ да, у истој мери, подразумева и активност у сегменту друштвене одговорности и доприноса друштвеном развоју.

Банка је и током 2012. године подржавала различите пројекте хуманитарних, културних и спортских институција. У склопу ових ангажовања, истичемо континуелно учешће у раду светске и националне мреже Глобалног договора УН, водеће међународне иницијативе за промоцију друштвено одговорног пословања, а посебно активно учешће

представника Банке на Форуму о корпоративној одрживости Рио+20 и на састанку европских мрежа Глобалног договора одржаном октобра 2012. године у Београду. У тим приликама презентирана је наша аутентична антикорупцијска платформа и програм, као и активности које прате њихово спровођење.

Настојаћемо да се и у наредним годинама активно, кроз финансијску подршку и на други начин, ангажујемо на унапређењу квалитета живота друштвене заједнице у којој ЈУБМЕС банка послује.

**Извршни одбор
ЈУБМЕС банке а.д. Београд**

IN HOC SIGNO VINCES

09

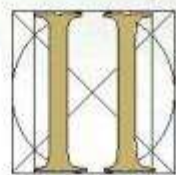
ADLOCVTIO
QVADIVINI
TVS IMPVSI
CONSTANTINI
ANI VICTORIAM
REPERERE.

„Приказанье крста“ (деталъ),
Булио Романо (Рафаелова радионица), 1520-24,
фреска Константинове сале, Апостолска палата, Ватикан

IN HOC SIGNO VINCES

O HAMA

Југословенска банка за међународну економску сарадњу - Југословенска банка основана је јуна 1979. године, у циљу унапређења и употпуњавања националног система подршке извозу, као специјализована финансијска институција чија позиција је била комплементарна улози комерцијалних банака укључених у финансирање извозних пројеката домаћих привредних субјеката. Југословенска банка је у статусу правног следбеника преузела права и обавезе Фонда за кредитирање и осигурање извозних послова. Сагласно посебном закону, Банка је подстицала дугорочну производну, инвестициону и другу економску сарадњу југословенских предузећа са страним партнерима, путем инструмената допунског кредитирања извоза и кофинансирања, као и осигурањем извоза од некомерцијалних ризика.

Као национална извозно-кредитна агенција, прва и једина институција таквог профила у регионима Источне, Централне и Југоисточне Европе до почетка 90-тих година прошлог века, Југословенска банка је имала закључене споразуме о сарадњи са водећим извозно-кредитним агенцијама у свету и уживала је статус посматрача у Бернској унији, међународном савезу кредитних и инвестиционих осигуравача. Банка је стекла више од две деценије искуства у обављању послова на унапређењу националног извоза. Посебно истичемо њено учешће у кредитирању купаца код извођења различитих капиталних пројеката у иностранству, као и у пословима кофинансирања са IBRD, Афричком банком за развој и Саудијским фондом. Банка је пружала и консултантске услуге домаћим предузећима приликом њиховог учешћа на међународним лицитацијама за пројекте које су финансирале IBRD, Афричка банка за развој, Интерамеричка банка за развој, EBRD, Међународна финансијска корпорација и др.

Југословенска банка је 1989. године била прва домаћа банка и један од малог броја привредних субјеката организованих у форми акционарског друштва, чиме су нагвештени транзициони процеси у финансијском

сектору Централне, Источне и Југоисточне Европе. Последњих година припадамо акционарским друштвима, чије акције спадају међу ликвидније хартије којима се на Београдској берзи тргује методом континуелне трговине и које су повремено компонента Dow Jones STOXX индекса и Belex 15 индекса Београдске берзе.

Послујући од 1997. године у складу са Законом о банкама, са лиценцом за обављање свих послова са привредом и становништвом, како на домаћем тако и на међународном тржишту, Банка се развила у универзалну комерцијалну банку, која нуди широку палету производа и услуга, оријентишући се на финансијску подршку малим и средњим предузећима, корпоративним клијентима и подршку извозу. Одговарајући на изазове динамичног и све конкурентнијег локалног и регионалног финансијског тржишта, ЈУБМЕС банка својим клијентима пружа широк спектар традиционалних комерцијалних банкарско-финансијских производа и услуга, истовремено унапређујући своју понуду у области електронског банкарства, као и савремених производа и услуга (инвестиционо банкарство, финансирање трговине). Овакав пословни концепт подразумева и успостављање различитих модела сарадње са међународним финансијским институцијама, првенствено ради обезбеђења извора финансирања развојних програма клијената Банке.

Пословна политика ЈУБМЕС банке заснована је, пре свега, на поштовању основних принципа банкарског пословања који подразумевају одржавање ликвидности, сигурности и профитабилности пласмана у циљу потпуне заштите интереса акционара. Банка континуелно унапређује системе и процедуре управљања ризицима и од почетка 2011. године у потпуности примењује стандарде Базел II. Организацијом Банке подржано је пуно спровођење compliance функције, која обухвата послове усклађености пословања, односно процене ризика усклађености пословања, као и примену међународних стандарда, домаћих прописа и интерних

процедура и поступака спречавања прања новца и финансирања тероризма. Пословне операције ЈУБМЕС банке подржава савремени информационо-комуникациони систем.

С обзиром на своје потенцијале и стратешку оријентацију, позиционирани смо као конкурентна финансијска институција која остварује респектабилне пословне резултате и по више параметара ефикасности пословања има запажено место међу банкама у Републици Србији.

После успешног увођења у пословање стандарда ISO 9001 - Стандард управљања квалитетом (QMS), ISO 27000 - Систем управљања безбедношћу информација (ISMS) и ISO 14000 - Системи управљања заштитом околине (EMS), прошле године су ЈУБМЕС банци додељени сертификати интегрисаног система менаџмента: ISO 9001:2008 - Систем менаџмента квалитета, ISO 27001:2005 - Стандард безбедности информација и ISO 14001:2004 - Стандард за заштиту животне средине.

Банка је од оснивања активно посвећена унапређењу политике запошљавања и усавршавања кадрова. Стално се побољшава квалификациона структура запослених, запошљавају млади, претежно високообразовани људи спремни да примене нова знања и понуде иновативна решења у банкарском пословању. Неки од њих су се специјализовали и обучавали у водећим европским банкама. Од укупно 120 запослених у ЈУБМЕС банци крајем 2012. године већину од преко 60% чине високообразовани стручњаци.

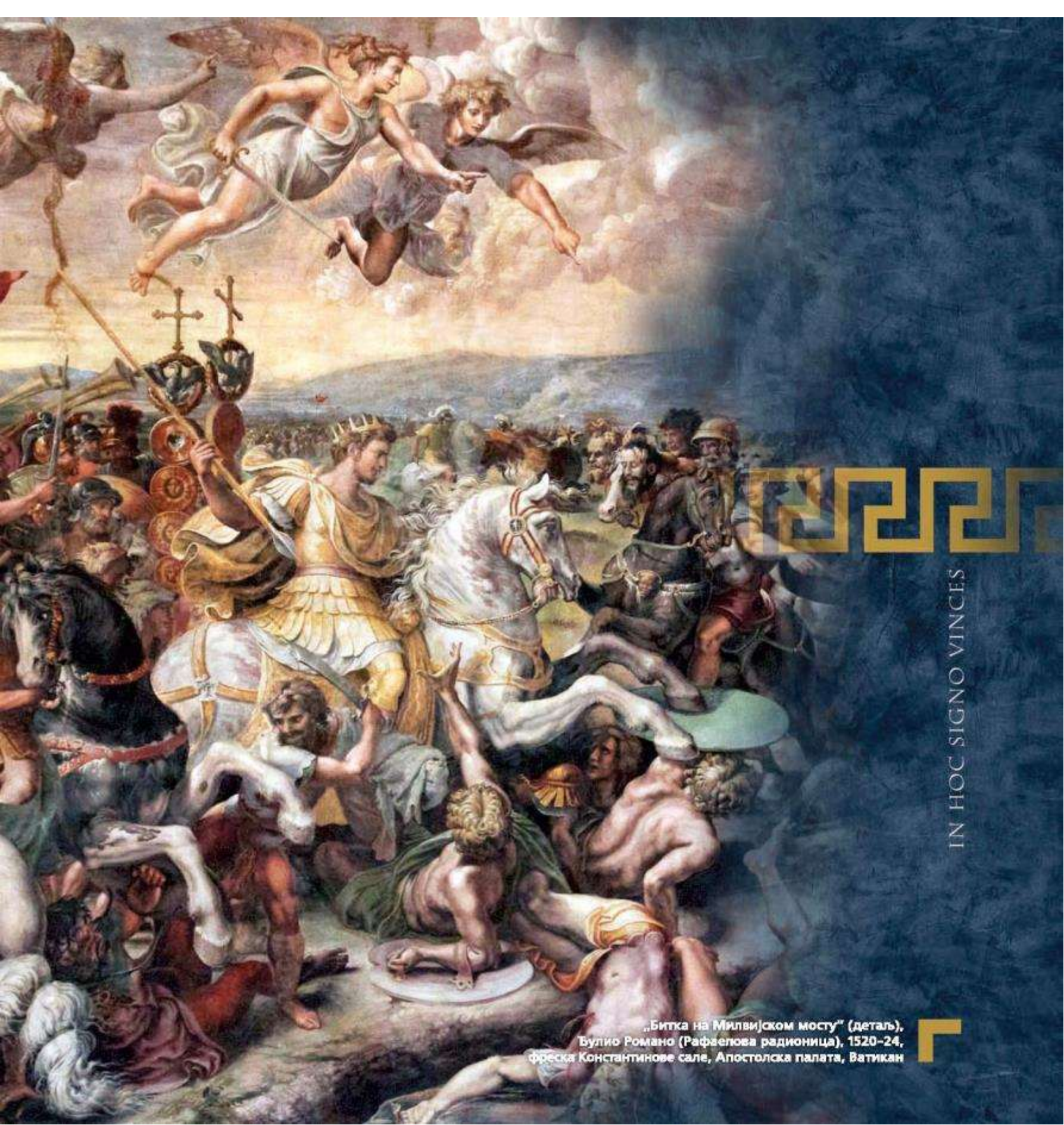
Пословна филозофија и развојна стратешка оријентација ЈУБМЕС банке заснива се на активној помоћи принципа одговорног бизниса и одрживог развоја, који истовремено дефинишу наш трајни вредносни оквир и обележавају наш целокупан развој. Банка се, од приступања Глобалном договору УН, 2008. године, континуелно ангажује у раду ове водеће глобалне иницијативе за промоцију одговорног бизниса и њене националне мреже у Србији.

IN HOC SIGNO VINCES

13

IN HOC SIGNO VINCES

„Битка на Милвијском мосту“ (детал),
Булио Романо (Рафаелова радионица), 1520–24,
фреска Константинове сале, Апостолска палата, Ватикан

ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ
ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА

ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ

Опште напомене

У 2012. години одједи светске финансијске кризе снажно су се преламали на глобалне економске токове, а посебно су дошли до изражаја у задуженим земљама еврозоне и региона Југоисточне Европе. Испољене напетости прожимале су све поре економије и подстакле су слабљење укупне привредне активности и у Републици Србији. Пад привредне активности и изражени екстерни ризици, услед слабљења економског раста и финансијских проблема у појединим земљама еврозоне, потенцирали су јачање кључних диспропорција на макроекономском нивоу и определили су укупан амбијент у коме је пословала привреда у Републици Србији у 2012. години.

Почетни ентузијазам, као последица благог опоравка домаће економије започетог у претходне две године, спласнуо је током 2012. године, када су се изнова манифестовали знаци рецесионих кретања. Остварени низак ниво укупне економске активности бележи додатни пад, тако да бруто домаћи производ, као основни макроекономски показатељ, показује негативну стопу раста односно смањење за 1.7% у односу на 2011. годину. Према подацима Републичког завода за статистику (РЗС), стопа пада привредних активности (у односу на исти период 2011. године) у првом кварталу прошле године била је 2.7%, у другом 0.3%, у трећем 2.1%, а 2.2% у четвртм кварталу. Овим су демантоване и најконзервативније, више пута наниже кориговане пројекције стопе раста за 2012. годину.

Под теретом покренуте рецесионе спирале сломљена је краткотрајна профитабилност, па је привреда Србије поново пословала са губитком, што је и било њено обележје током првих година од наступања кризе. Повратак у сферу негативног пословања одраз је ограничених маневарских могућности нејаке привреде, која је у условима турбулентног

амбијента отежано одолевала присутним изазовима и ризицима.

Међугодишњи пад физичког обима производње, такође, осликава рецесионе токове у српској привреди. Негативне тенденције у развоју индустрије и динамици њене производње показује кретање индекса индустријске производње, тако да у поређењу са претходном годином, у 2012. години индустријска производња бележи пад од 2.9%, који је већи од пада укупне привредне активности. Највећи раст бруто домаћег производа је остварен у секторима информисања и комуникација, односно финансијских делатности и делатности осигурања, док је најизраженији пад бруто домаћег производа у секторима пољопривреде, шумарства и рибарства, грађевинарства и снабдевања електричном енергијом, гасом и паром.

Последице кризе испољене на глобалном економском нивоу условиле су даље успоравање спољнотрговинске активности земље. Пад укупне домаће економске активности праћен је још оштријим падом индустријске производње и даљим растом спољнотрговинског дефицита. Укупна вредност спољнотрговинске робне размене Србије у 2012. години износила је 23,619.1 милион евра, што је за 4.1% више у односу на претходну годину. Извоз, који је био главни генератор опоравка српске економије у првим годинама од наступања кризе, у 2012. години бележи скромни раст (4.7%), који је, ипак, нешто бржи од раста увоза (3.7%). Спољнотрговински дефицит од 5,945.6 милиона евра остварен у 2012. години одражава покривеност увоза извозом од 59.7%, која је незнатно повећана у односу на 2011. годину (59.3%).

И поред тога што је током читавог кризног периода српска привреда остваривала добитак из пословних активности (који је у 2012. години чак био увећан у односу на претходну

годину), услед изражене осетљивости на промене у окружењу, њену успешност на укупном нивоу диктирали су резултати остварени по основу финансијских и осталих активности. Скромне могућности за прибављање капитала на тржишту и континуирани недостатак сопствених извора за финансирање свог пословања привреда је надоместила новим задуживањем, па је већ достигнути висок ниво задужености у претходном периоду у 2012. години додатно наглашен. Поред тога, виталност домаће привреде нарушена је и све слабијим могућностима за сервисирање текућих обавеза што је подстакло даље јачање таласа неликвидности. Ово су уједно и трајни проблеми који већ годинама муче привреду и представљају сметњу њеном одрживом опоравку.

Ни тржиште рада нису заобишли погоршани услови пословања, тако да је и током 2012. године задржана вишегодишња тенденција смањења укупног броја запослених и раста стопе незапослености, док су просечне зараде благо порасле. Анкета о радној снази коју је у октобру 2012. године спровео РЗС, показује да је стопа незапослености у Србији износила 22.4% (23.7% у 2011, 19.2% у 2010, односно 16.1% у 2009. години). Истовремено, стопа запослености (удео запослених у укупном становништву старијем од 15 година) износила је 36.7% и у односу на октобар 2011. године се повећала за 1.4%. Ипак, просечан број запослених у току године у односу на претходну годину смањен за 2.8%, док су зараде биле номинално веће за 8.9%, а реално за свега 1.0%.

Јавни дуг Републике Србије је крајем 2012. године, према подацима НБС, износио 17.7 млрд евра, за око 2.9 млрд евра или 19.6% више него у децембру 2011. године. Повећање јавног дуга је последица повећања задужења према иностранству (1.7 млрд евра), као и продаје државних хартија од вредности и преузимања других унутрашњих обавеза државе (1.2 млрд евра). Удео јавног дуга у БДП достигао је 59.2% (законска граница, прекорачена 2011. године, износи 45%), док је

буџетски дефицит достигао 5.7% БДП, чиме је знатно надмашено ограничење раније договорено са ММФ-ом (4.25%). Из наведених разлога, од Владе се очекује доношење мера фискалне консолидације и програма смањења јавног дуга (првенствено кроз ревизију буџета), с тим да се процењује да би у 2013. години могао достићи 4.7% БДП.

Спољни дуг земље крајем претходне године износио је 25.7 млрд евра (за 1.6 млрд евра више него крајем 2011. године), чиме је достигао ниво од 85.6% БДП и надмашио границу високе задужености према критеријумима Светске банке (80% БДП). Праћење нивоа спољне задужености је један од приоритета макроекономске политике, с обзиром да брзи темпо задуживања и трајно висок дефицит текућег рачуна платног биланса све више представљају макроекономски проблем.

Негативне тенденције на светским финансијским тржиштима условљене кризом јавног дуга у појединим развијеним земљама и валутним зонама, као и слабији резултати пословања у земљи, утицали су на пад промета на Београдској берзи од преко 21% у 2012. години (219.8 милиона евра у односу на 280.2 милиона евра у 2011. години). Истовремено, индекси Београдске берзе минимално су повећани у односу на ниво с почетка пословне 2012. године, и то: индекс Belex 15 за 5.0% а индекс Belex line за 2.9%.

Изражена рањивост српске привреде узрокована гомилањем губитака из претходних година и њеном слабом финансијском конституцијом, услед континуиране структурне неуравнотежености средстава и њихових извора финансирања, и даље је присутна. Ограничени извори некредитног финансирања усмерили су привредна друштва на даље задуживање, па је њихова солвентност махом ослабљена. Поред растуће задужености, под сталним притиском оскудице дугорочног капитала за финансирање сталне имовине, угрожена је способност плаћања привредних друштава, чиме је финансијски положај привреде додатно отежан.

Инфлација, монетарна политика, паритет динара

Јачање макроекономских неравнотежа рефлектовало се и на кретање девизног курса и годишње стопе инфлације. Слабљење националне валуте испољено у 2012. години одраз је реалне депресијације динара од 8.7% у односу на вредност евра на крају 2011. године. Поред тога, услед снажних инфлаторних тензија остварен је раст потрошачких цена од 12.2%, што је знатно изнад горње границе одступања од циљане стопе инфлације НБС (5.5%).

У току године тромесечни раст цена постепено је убрзаван (у односу на крај претходног квартала) - од 2.0% у првом кварталу, односно 3.1% у другом, до 4.2% у трећем кварталу 2012. године, да би, због већег пада цена непрерађене хране, у четвртном кварталу био успорен (2.3%).

Основни инструмент монетарне политике НБС за постизање циљане инфлације је референтна каматна стопа коју НБС примењује у спровођењу главних операција на отвореном тржишту. Главна операција НБС је репо трансакција куповине, односно продаје хартија од вредности која има најважнију улогу у остваривању циљева операција на отвореном тржишту.

Референтна каматна стопа НБС је била успостављена на нивоу од 9.5%, утврђеном крајем 2011. године, све до почетка јуна месеца када је Извршни одбор НБС донео одлуку о њеном повећању на 10%. Како су инфлаторни притисци настављени, Народна банка Србије је, ради спречавања акцелерације инфлације изазване инфлационим очекивањима и пружања подршке макроекономској стабилизацији, у јулу месецу референтну каматну стопу повећала на 10.25%, а у августу на 10.5%. Имајући у виду пре свега веће инфлаторне притиске изазване растом увозних цена, цена хране и регулисаних цена, као и даље неизвесне изгледе за спровођење фискалне консолидације и структурних реформи, НБС је

референтну каматну стопу повећала у октобру на 10.75%, у новембру на 10.95%, а у децембру на 11,25%.

С обзиром на пад ликвидности банака, којем су допринеле измене регулаторних захтева за издвајање обавезне резерве банака и интервенције НБС на међубанкарском девизном тржишту од почетка 2012. године, Народна банка Србије је, половином јула месеца, увела репо трансакције куповине хартија од вредности (креирања ликвидности) као главне операције на отвореном тржишту, уместо репо трансакција продаје (повлачења ликвидности), да би, због измењених околности, од друге половине децембра трансакције продаје биле поново уведене као главне операције. Новину представља не само промена смера главних операција већ и спровођење аукција по методи варијабилне вишеструке каматне стопе, при чему референтна каматна стопа представља најнижу каматну стопу коју може да садржи понуда Банке да би била формално прихваћена у обраду. Референтну каматну стопу, као и до сада, утврђује Извршни одбор НБС.

Кретања на девизном тржишту у првом полугодишту 2012. године обележили су депресијацијски притисци и интервенције Народне банке Србије. Они су у највећој мери били последица несклада понуде и тражње за девизама, првенствено због уздржаности за улагања у Србију, као и повећаних државних расхода. У јуну су депресијацијски притисци ублажени, чему су допринели измена регулативе о обавезној резерви банака и повећање референтне каматне стопе. Курс евра кретао се у распону од 103.69 динара за евро средином јануара до 117.69 динара за евро почетком јуна. На крају 2012. године износио је 113.7183 динара за евро, одржавајући реалну депресијацију динара од 8.7% у односу на крај претходне године (104.6409 динара за евро).

НБС спроводи режим руковођеног пливајућег девизног курса, који подразумева интервенције на девизном тржишту у случајевима знатних дневних осцилација курса и угрожености финансијске и ценовне стабилности, као и ради заштите адекватног нивоа девизних резерви. У циљу подршке развоју међубанкарског своп тржишта девизама и омогућавања лакшег управљања ликвидношћу банака, НБС организује своп аукције девизама у оба смера, уз могућност уговарања и билатералних своп операција са банкама.

У току 2012. године НБС је на девизном тржишту интервенисала продајом девиза банкама у нето износу од 1343.3 милиона евра, при чему 498.5 милиона евра продала у првом тромесечју, 790.3 милиона евра у другом и свега 60.0 милиона у трећем тромесечју, док је у периоду октобар - децембар 2012. године купила од банака девизе у нето износу од 5.0 милиона евра.

У складу са одређењем да се користе сви расположиви инструменти монетарне политике како би се инфлација у средњем року довела у границе циљних вредности, НБС је поштрила монетарну политику повећањем диференцираних стопа обавезне резерве на динарску и на девизну основицу, као и на обавезу динарског издвајања дела обрачунате девизне обавезне резерве - у зависности од рочности обавеза.

У периоду од априла до септембра месеца прошле године НБС је константно повећавала проценат издвајања обрачунате девизне обавезне резерве у динарима, који је на крају 2012. године на девизне обавезе са уговореном рочношћу до 2 године био утврђен у висини од 32%, а на девизне обавезе са дужим уговореним роком - у висини од 24% обрачунате девизне резерве. Такође, проценат за издвајање девизне обавезне резерве на изворе са уговореном рочношћу до 2 године био је крајем године утврђен у висини од 29%, а на девизне изворе са дужим уговореним роком - у висини од 22%. Коначно, на 50% је повећана стопа девизне обавезне резерве на динарске обавезе индекси-

ране девизном клаузулом. Напомиње се да се динарска обавезна резерва обрачунава само на динарске депозите са уговореним роком до 2 године, у константно непромењеном проценту издвајања од 5%, чиме се експлицитно афирмише подстицај банкама на прикупљање депозита у домаћој валути.

Банкарски сектор у Србији

Билансна сума банкарског сектора на дан 31.12.2012. године износила је 2880 млрд динара (око 25.3 млрд евра), чиме је, у односу на крај 2011. године, реално одржана на истом нивоу, а номинално повећана за око 8.7%.

Банкарски сектор у целини је у 2012. години остварио добит пре опорезивања у износу од 11.7 млрд динара (1.3 млрд у 2011. години). Повећање добити у односу на претходну годину непосредна је последица мање исказаних нето расхода по основу индиректних отписа гласмана и резервисања. Прошлу годину је са укупним губитком од 27.8 млрд динара завршило 11 банака (у чему се само на Војвођанску банку а.д., Нови Сад односи 14.5 млрд динара), док је преостала 21 банка остварила нето добит пре опорезивања од 39.5 млрд динара.

Банке своју профитабилност у 2012. години дугују класичним банкарским пословима, односно нето приходима по основу камата од 117.1 млрд динара и накнада од 35.5 млрд динара, као и нето ефектима кретања курсева (8.5 млрд динара). Иако минимално, симптоматично је смањење нето прихода од камата за 1.4%, док су остале наведене категорије биланса успеха реализоване на нивоу 2011. године.

Крајем 2012. године у банкарском сектору Србије пословале су 32 банке (21 власништву страних, 11 у већинском власништву домаћих лица), које су запошљавале 28.394 лица. Годину дана раније 33 банке су запошљавале 29.228 лица. Смањени број запослених у сектору последица је одузимања дозволе за рад Агробанци а.д. Београд од стране НБС.

Нови прописи

На пословање банкарског сектора у предстојећем периоду посебно ће се одразити примена следећих нових прописа, донетих крајем 2012. године:

- Народна банка Србије је усвојила Одлуку о изменама и допунама Одлуке о управљању ризицима банке. Поред термилошких прецизирања у вези са процесом интерне процене адекватности капитала, уведен је, уз постојећи показатељ ликвидности, и нови показатељ, који на страни активе обухвата само ликвидна потраживања банке првог реда и утврђене су његове најниже дозвољене вредности;

- НБС је усвојила Одлуку о изменама и допунама Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке, чије се најважније измене односе на класификацију физичких лица, која не могу бити класификована у категорију повољнију од категорије В (инвестициони рејтинг) уколико су каснила са плаћањем више од 90 дана, као и на третман хипотеке, која се не може сматрати адекватним обезбеђењем у случају да дужник касни са отплатом више од 720 дана.

Економска и монетарна политика у 2013. години

Макроекономским оквиром за период од 2013. до 2015. године, као стратешки циљ економске политике Владе Србије у наредном периоду утврђено је убрзање процеса европских интеграција кроз спровођење активности на добијању датума за отпочињање преговора о приступању Европској унији и спровођење системских реформи ради испуњавања критеријума које је успоставио Европски савет, кроз процес стабилизације и придруживања ради стицања статуса пуноправног члана Европске уније. У том циљу се предвиђа брже доношење свих неопходних системских закона и примена усвојених закона и прописа,

са циљем да се успостави тржишна привреда, макроекономска стабилност и владавина права и сузбије корупција и организовани криминал.

Економском политиком предвиђа се стварање услова за макроекономску стабилност и економски раст и опоравак привреде на бази повећања инвестиција и извоза, који треба да обезбеде побољшање стања на тржишту рада и раст животног стандарда. У том погледу економска политика биће усмерена на успостављање и одржавање средњорочно одрживе економске стабилности и амбијента за бржи привредни раст и смањење незапослености.

Основни циљеви макроекономске политике у наредне три фискалне године су макроекономска стабилност; економски опоравак и убрзање раста, као и повећање запослености и животног стандарда.

Макроекономска стабилност је кључна претпоставка за раст привреде и повећање запослености и животног стандарда. Успостављање макроекономске стабилности кроз смањење макроекономских неравнотежа (инфлације, фискалног дефицита, дефицита текућег рачуна) захтева чврсту координацију фискалне и монетарне политике.

Економски опоравак и убрзање привредног раста, се очекује у 2013. и наредне две године на основу фискалног прилагођавања и спровођења структурних реформи које треба да обезбеде увећање извоза, штедње, продуктивности и конкурентности, као и на бази очекиваног побољшања стања економија еврозоне које битно утичу на привредну активност и запосленост у Србији. С друге стране, раст економске активности биће ограничен растућим потребама финансирања платног биланса и јавног сектора.

Постизање привредног раста и конкурентности привреде представља реалну основу за увећање запослености и раст стандарда становништва. Очекује се убрзање раста запослености и животног стандарда након изласка из економске кризе са одмицањем транзиције и реструктурирања привреде на бази

отклањања институционалних и структурних ограничења и ефикаснијег вођења економске политике.

Након оштрог пада запослености и животног стандарда у периоду 2009-2012. године, у 2013. години се очекује ублажавање пада запослености, од 2014. године убрзавање привредног раста и увећање запослености становништва радног узраста, као главног показатеља стања на националном тржишту рада.

Од кључне важности за успостављање макроекономске стабилности и одрживог привредног раста јесте вођење рационалних економских политика и убрзање структурних реформи које ослобађају потенцијал за раст. Стога је планирано да се, ради постизања циљева економске политике у периоду 2013-2015. године предузимају ефикасне мере на плану економске, фискалне, структурне и монетарне политике.

У средишту економске политике биће спровођење програма подстицања привреде, програма фискалне консолидације, програма смањења јавног дуга и плана структурних реформи.

Фискална политика ће обезбедити смањење фискалног дефицита кроз одговарајуће измене у пореској политици и, највећим делом, кроз фискално прилагођавање на расходној страни.

Структурна политика покренуће реформе које представљају основни услов бржег привредног раста кроз повећавање капацитета привреде за производњу, штедњу и извоз. Посебна пажња усмериће се на структурне реформе које унапређују пословно окружење ради привлачења потенцијалних инвеститора, као и на реформе јавног сектора. Циљ је да, се структурним реформама успостави пословно окружење које ће омогућити пораст страних и домаћих инвестиција, убрзање реструктурирања привреде и повећање продуктивности и конкурентности привреде.

Монетарна политика обезбедиће остваривање циљане инфлације, спровођење режима руковођено пливајућег девизног курса и смањење ризика по финансијску стабилност.

У складу са Споразумом НБС и Владе Републике Србије о циљању (таргетирању) инфлације и Меморандумом НБС о монетарној стратегији, којима се Народна банка Србије у току 2008. године обавезала да, у сарадњи с Владом, утврђује циљане стопе инфлације, Извршни одбор НБС је за 2013. и 2014. годину одредио циљане стопе укупне инфлације (с дозвољеним одступањем), мерене годишњом процентуалном променом индекса потрошачких цена у висини од 4% с дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п.

Постављени циљ за инфлацију заснован је на оцени да до 2014. године неће бити завршене структурне реформе и либерализација цена, тј. номинална, реална и структурна конвергенција према Европској унији. Циљана инфлација је средњорочни циљ, тј. остварена инфлација може краткорочно одступати од циљане због егзогених шокова.

НБС ће наставити да спроводи режим руковођено пливајућег девизног курса, са правом интервенција на девизном тржишту у случају претераних дневних осцилација курса динара, угрожености финансијске и ценовне стабилности и заштите адекватног нивоа девизних резерви.

Пројекција основних макроекономских показатеља за период 2013.-2015. године

Међународни монетарни фонд је крајем прошле године извршио процену основних економских индикатора за регионално окруење Србије. За све земље у окружењу за период 2013 - 2015. године предвиђене су стопе раста између 0,8% и 4,2%. За наредне три године ММФ прогнозира благо увећање инфлације у регионалном окружењу у распону од 2,0% до 3,5%, док се очекује да у Србији буде забележен силазни тренд инфлације - на 4,5% на крају 2015. године. На основу текућих економских кретања у Србији и међународном окружењу, снижених процена макроекономских

индикатора од стране међународних финансијских институција и планираних економских политика, пројектовани су основни макроекономски агрегати и индикатори за Републику Србију за 2013. годину и средњорочни период.

Процена кумулативног раста БДП Србије од 9,8% у наредне три године заснована је на претпоставци убрзаног раста инвестиција (по просечној годишњој стопи од 8,1%) и извоза робе и услуга (10,3%), уз благи просечни годишњи раст личне (0,2%) и смањивање државне потрошње (-0,6%). На тим основама заснива се процењено повећање запослености и продуктивности, као и промена привредне структуре у правцу раста удела индустрије у БДП. Средњорочном макроекономском пројекцијом предвиђено је на крају 2015. године благо увећање удела фиксних инвестиција у основне фондове на око 17% БДП, смањење удела државне потрошње на око 20% БДП и увећање удела извоза у БДП на 48%. Истовремено, у наредне три године се предвиђа раст домаће штедње у односу на БДП, захваљујући расту приватне штедње.

За реализацију ове пројекције неопходан је нето прилив страних директних и портфолио инвестиција од око 2.3 млрд евра просечно годишње и смањење удела дефицита промета робе и услуга на 12.8% БДП, односно текућих трансакција на 7,0% БДП на крају 2015. године.

На овим претпоставкама предвиђа се реални раст БДП у 2013. години од 2% (у 2012. години забележен је пад од 1,7%) и раст БДП по становнику, са 3.966 евра у 2012. на 4.295 евра у 2013. години. Пројекцијом за 2013. годину предвиђа се, у односу на 2012. годину, смањење личне (за 1.3%) и државне потрошње (за 4.4.%), пораст инвестиција од 8.7%, извоза од 9.2% и увоза од 2.2%, уз минималан пад броја формално запослених. Истовремено, очекује се пад дефицита у промету робе и услуга са 18.9% у 2012. години на 16.2% и стабилизација односа спољног дуга и БДП-а на 87.5%. Коначно, предвиђа се међугодишња инфлација од 5.5% на крају 2013. године.

ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ЛУБМЕС БАНКЕ А.Д. ЗА 2013.ГОДИНУ

Пословна политика Банке за 2013. годину пројектована је на основу стратешког оквира пословања Банке за период 2013-2015. године, усаглашеног са стратегијом управљања ризицима и стратегијом управљања капиталом Банке, на основу остварених пословних резултата Банке у 2012. години, односно актуелне тржишне позиције Банке, као и на основу текућих и очекиваних макроекономских и тржишних услова пословања у финансијском и реалном сектору.

Узимајући у обзир макроекономске услове пословања, садашњу тржишну позицију и финансијски потенцијал Банке, дефинисани су њени следећи основни стратешки циљеви за период 2013-2015. године:

- стабилно ликвидно, рентабилно и економично пословање;
- очување и побољшање статуса стабилне и угледне финансијске институције;
- јачање и очување депозитне базе Банке и висине просечног депозита по клијенту, као и повећање броја активних рачуна грађана и привреде;
- одржавање и стално унапређивање квалитета производа и услуга, у области кредитно-депозитног пословања и послова платног промета;
- повећање тржишног учешћа Банке у сектору и даља диверсификација кредитног портфолија Банке;
- јачање финансијског потенцијала Банке, односно њене капиталне основе, путем распоређивања остварене добити у капитал и у поступку докапитализације,
- очување и јачање поверења клијената и обезбеђење сигурности и профитабилности њихових улагања;
- подршка клијентима у њиховом пословању, развоју и пословним пројектима, уз успостављање дугорочне сарадње са што је

могуће већим бројем квалитетних и перспективних клијената;

- подстицање специјализације и ефикасности у раду.

Полазећи од претходног, дефинисани су следећи основни циљеви Пословне политике Банке у 2013. години:

- одржавање континуитета профитабилности пословања из претходних година и остварење планиране добити;

- усклађеност свих параметара пословања Банке са прописаним критеријумима, односно обезбеђење пуне законитости у раду;

- одржавање реалног раста обима пословне активности у складу са ограничењима везаним за преовлађујуће трендове на тржишту;

- пословање уз потпуно остварење начела ликвидности, сигурности и профитабилности и свођење могућих ризика на оптимални ниво кроз усклађивање свих активности Банке са усвојеним политикама ризика Банке, континуирано идентификовање, мерење и процењивање ризика и управљање ризицима на начин који ће омогућити раст и развој Банке, уз одржавање прихватљивог нивоа ризичности дефинисаног стратегијом управљања ризицима;

- висока одговорност у поступку одобравања кредита и учешћа у осталим видовима финансирања, уз стриктно поштовање поступака и критеријума управљања банкарским ризицима;

- смањење имобилизације новчаних средстава и веће учешће каматносноне активе у укупном билансу, унапређење и јачање кредитног портфела Банке привлачењем нових клијената, кроз унапређење постојећих и развој нових банкарских производа и услуга;

- развијање пословања у корпоративном сектору у циљу везивања и задржавања на дужи рок постојећих клијената, повећања броја великих корпоративних клијената, као и МСП;

- раст учешћа послова са физичким лицима у укупној каматносној активи Банке, кроз

активнију понуду банкарских производа, са циљем раста и диверзификације пласмана;

- развој нових банкарских производа и услуга у пословању са становништвом, предузетницима и МСП;

- усмеравање потенцијала у мање ризичне пласмане, приоритетно уважавајући критеријуме ликвидности, сигурности и дисперзије пласмана;

- одржавање рестриктивног приступа у делу трошковне политике Банке (ефикасно управљање расходима);

- раст кредитног потенцијала Банке кроз ангажовање на отварању кредитних линија код страних банака и међународних организација;

- очување депозитног потенцијала на начин који ће по обиму, рочној и наменској структури, обезбедити стабилну базу извора средстава;

- унапређење и раст пословне активности у области гаранцијског пословања Банке;

- увећање броја клијената у динарском и девизном платном промету и корисника услуга платних картица Банке, као и раст обима електронског платног промета;

- даље унапређење организације, унапређење квалитета рада и обезбеђење даљег стручног усавршавања запослених у Банци, кроз тренинге, курсеве, саветовања и друге видове стручног усавршавања и образовања;

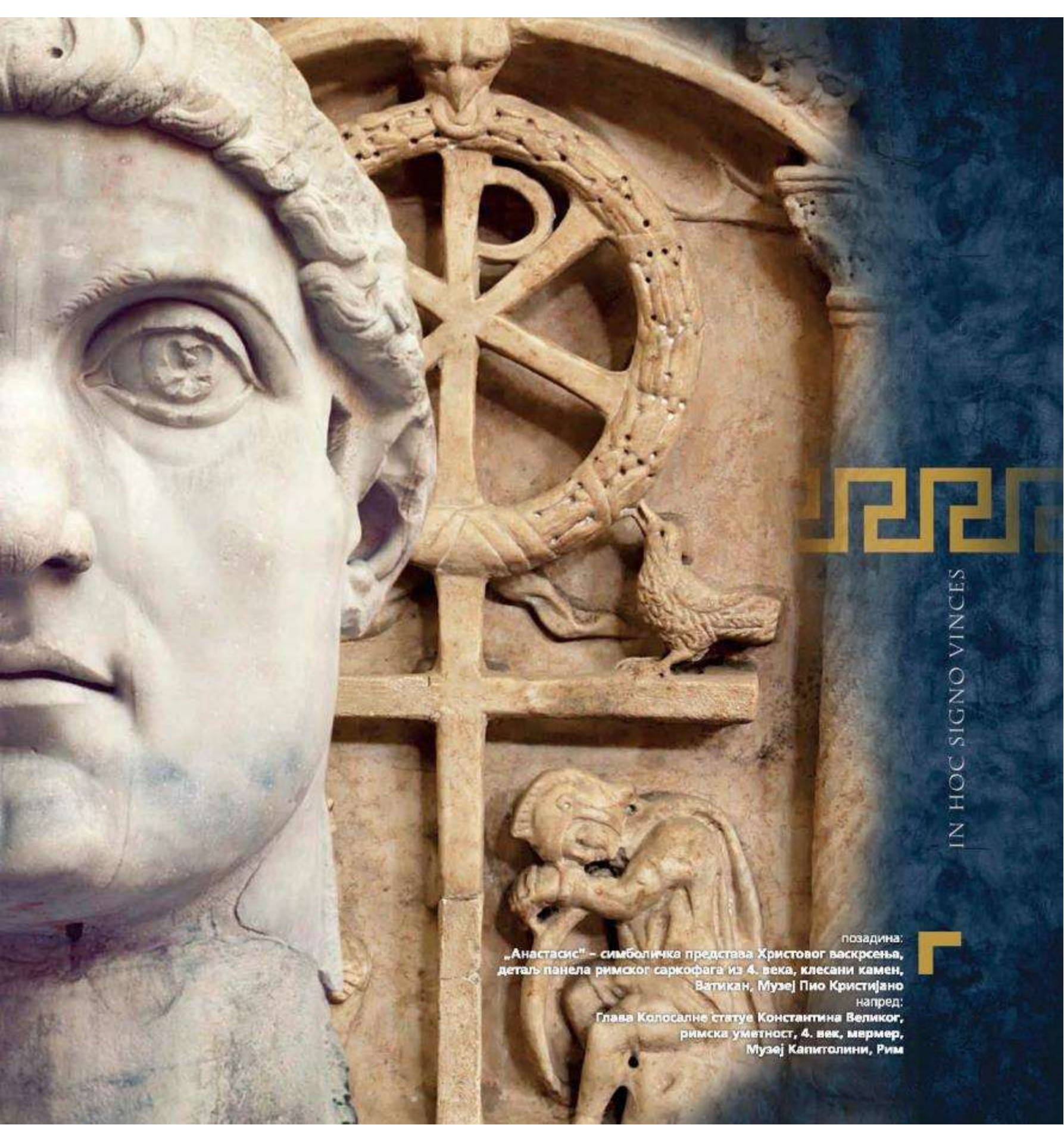
- унапређење мерења ефеката рада организационих јединица као основе за утврђивање зарада и стимулативно награђивање запослених по основу утврђеног доприноса у остваривању одлука Скупштине Банке и постављених циљева пословања.

IN HOC SIGNO VINCES

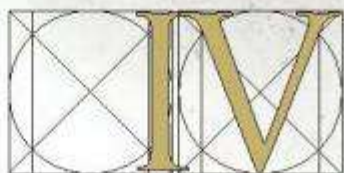

23

IN HOC SIGNO VINCES

позадина:
„Анастасис“ – симболичка представа Христовог васкрсења,
деталј панела римског саркофага из 4. века, клесани камен,
Ватикан, Музеј Пио Кристијано
напред:
Глава Колосалне статуе Константина Великог,
римска уметност, 4. век, мермер,
Музеј Капитолини, Рим

ПОСЛОВАЊЕ
У 2012. ГОДИНИ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЛОВАЊУ

Пословање Банке у 2012. година карактерише:

- Усклађеност свих показатеља пословања Банке са Законом о банкама и другим финансијским организацијама;

- Континуитет рентабилног пословања из претходног периода. Остварена добит за 2012. годину је на нивоу планиране. Остварена добит пре опорезивања износи 163,0 милиона динара или 1,43 милиона евра, при чему су остварени показатељи рентабилности и профитабилности Банке за исти период значајно изнад просека банкарског сектора. С тим у вези, укупна добит Банке пре опорезивања за последњих пет година (2008-2012.) износи 2.4 млрд динара, што је одговара нивоу од 45% од вредности укупног капитала Банке на дан 31.12.2012. године;

- Профитабилност у великој мери остварена по основу обављања основних банкарских делатности. Нето добит од камата и накнада у 2012. години износила је 891,8 милиона динара, или око 7,84 милиона евра, док реализована стопа добити од камата и накнада (исказана као однос добити од камата и накнада и укупних прихода Банке по истом основу) износи релативно високих 85,5%. Добит од камата и накнада одговара новоу од 9.05% просечне укупне активу Банке;

- Висок ниво оперативне ефикасности пословања. Оперативна ефикасност Банке је током 2012. године задржана на високом нивоу, будући да је однос нето прихода од камата и накнада, са једне, и трошкова зарада, накнада зарада и осталих оперативних расхода Банке, са друге стране, износио релативно високих 1,27;

- Обим основне активности Банке задржан је на нивоу његове реалне вредности из претходне године и поред значајно отежаних услова пословања и продубљивања последица финансијске кризе. Билансна сума Банке крајем 2012. године износи 10,2 млрд динара или 89,5 мили-

она евра и, реално исказано, приближна је њеној вредности с краја 2011. године;

- Висока стопа динарске и девизне ликвидности. Банка има релативно високо учешће ликвидне активе (примарни и секундарни извори ликвидности) у укупној билансној суми, што представља значајну компаративну предност у условима нарушене финансијске равнотеже;

- Повећање вредности укупног капитала Банке. Капитал Банке је повећан до краја 2012. године, у односу на његову вредност с краја 2011. године, номинално за додатних 45,4 милиона динара. Укупан капитал Банке на дан 31.12.2012. године износи 5,34 млрд динара или 47,1 милиона евра;

- Стабилност извора финансирања. Са стањем на дан 31.12.2012. године укупан капитал учествује са 52,5% у укупном финансијском потенцијалу Банке, што је потврда стабилности њених извора финансирања и уједно гарант стабилности пословања Банке у наредном периоду. Поред тога, Банка је до краја 2012. године повећала вредност укупних депозита, номинално за 41%, што је у складу са пословним опредељењем дефинисаним у одредбама Пословне политике Банке за 2012. годину;

- Релативно висока стопа адекватности капитала. Током 2012. године стопа адекватности капитала Банке била је натпросечно висока (крајем године износила је 44.69%);

- Значајан раст депозитног потенцијала Банке у условима трајне релативно ниске ликвидности реалног сектора. Укупни депозити код Банке на дан 31.12.2012. године износе 4,37 млрд динара, или око 38,45 милиона евра, што је, у односу на стање с краја 2011. године, више за 41,7%. Раст депозитног потенцијала потврда је високог пословног рејтинга Банке;

- Очување базе клијената и раст укупне кредитне активности Банке на дан 31.12.2012. Укупна кредитна активност Банке крајем 2012. године износила је 2,9 млрд динара (брutto), или 25,6 милиона евра. У односу на структуру кредитне активности с краја 2011. године, повећан је износ кредитних пласмана домаћим банкама (финансиран из средстава повучених

из депозита код страних банака), док су кредити привреди по вредности задржани на истом нивоу;

- Подршка клијентима Банке у поступку одобравања субвенционисаних кредита и репрограма кредитних обавеза. Банка се и током 2012. године активно бавила наплатом проблематичних пласмана и заједно са дужницима изналазила најповољније могућности и начине измиривања обавеза, према динамици која им омогућава наставак редовног обављања пословне активности. Банка је пружала додатну подршку својим клијентима одобравањем субвенционисаних кредита, у складу са Уредбом о условима за субвенционисање камата за кредите за одржавање ликвидности и финансирања обртних средстава и извозних послова (којом се уређују услови за субвенционисање камата за кредите за одржавање ликвидности и обртних средстава предузетницима, МСП и великим привредним друштвима);

- Повећање ванбилансних активности Банке. Укупна ванбилансна активност Банке на дан 31.12. 2012. године износила је 20.4 млрд динара и у односу на крај 2011. године бележи раст од 31%. У оквиру тога, укупан обим гаранцијског пословања Банке износио је 2,05 млрд динара, или 18,2 милиона евра;

- Оснивање друштва за факторинг ЈУБМЕС фактор а.д. Београд. Полазећи од чињенице да факторинг послови заузимају значајно место у пословању банака, да су послови факторинга у Републици Србији профитабилни вид финансијских пласмана, као и да само тржиште факторинга има значајан потенцијал раста, ЈУБМЕС банка је учествовала у оснивању друштва ЈУБМЕС фактор а.д. Београд, чији акционари су привредна друштва - клијенти Банке;

- Добијање сертификата интегрисаног система менаџмента. Пошто су крајем 2011. године у пословање Банке уведени стандарди ISO 9001 - Стандард управљања квалитетом (QMS), ISO 27000 - Систем управљања безбедношћу информација (ISMS) и ISO 14000 - Систем управљања заштитом околине (EMS), у марту месецу 2012. године ЈУБМЕС банци су додељени сертификати интегрисаног система менаџмента: ISO 9001:2008 - Систем менаџмента квалитета, ISO 27001:2005 - Стандард безбедности информација и ISO 14001:2004 - Стандард за заштиту животне средине.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje. Statistički aneks predstavlja sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011), Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005 i 91/2010) i relevantnim propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Tel: +381 11 32 81 399
Fax: +381 11 32 81 808
www.bdo.co.rs

Knez Mihailova 10
11000 Beograd
Republika Srbija

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD (Nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i relevantnim propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Beograd, 28. februar 2013. godine

Danijela Krtinić

Danijela Krtinić
Ovlašćeni revizor

IN HOC SIGNO VINCES

29

БИЛАНС СТАЊА

Укупна билансна сума ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012. године износила је 10.178 мил. динара (или 89.5 мил. евра). Мерено износом билансне суме, Банка је у 2012. години забележила номинални раст пословне активности за око 6.3% (у 2011. години - 7.8%). Напомиње се да је у 2010. и 2009. години, у условима глобалне финансијске кризе, вредност билансне суме Банке уз значајне напоре била очувана на истом нивоу као крајем 2008.године, док је у току неколико претходних година (период 2005-2008. године), у којима се пословало у неупоредиво повољнијем амбијенту, билансна сума била реално кумулативно повећана за око 60%, без додатног задуживања Банке.

БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2010.
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	718.017	835.888	676.845
Опозиви депозити и кредити	3.153.606	2.169.200	1.435.966
Потраживања по основу камате, накнаде, продаје, промене фер вредности деривата и др.	45.218	35.854	18.433
Дати кредити и депозити	2.747.978	2.829.634	3.785.132
ХоВ (без сопствених акција)	1.094.578	1.302.810	1.329.349
Удели (учешћа) у капиталу	141.551	60.492	53.267
Остали пласмани	1.228.791	1.178.501	618.449
Нематеријална улагања	12.688	14.188	5.843
Основна средства	978.157	995.926	836.786
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	24.368	24.368	24.368
Остала средства	33.543	130.755	95.445
УКУПНО СРЕДСТАВА	10.178.495	9.575.416	8.879.883
ОБАВЕЗЕ	4.833.426	4.275.710	3.933.478
Трансакциони депозити	746.494	868.762	534.799
Остали депозити	3.619.938	2.212.164	2.440.280
Примљени кредити	-	-	-
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	632	3.200	660
Резервисања	57.949	32.607	27.487
Обавезе за порезе	2.221	2.826	1.632
Обавезе из добитка	21.123	21.539	52.978
Одложене пореске обавезе	53.314	38.494	24.853
Остале обавезе	331.755	1.096.118	850.789
КАПИТАЛ	5.345.069	5.299.706	4.946.405
Акцијски и остали капитал и емисиона премија	2.905.195	2.814.356	2.717.062
Резерве	1.991.621	2.034.945	1.820.526
Нереализовани губици на ХоВ	(16.423)	(13.174)	(5.954)
Добитак	463.579	463.579	414.771
УКУПНО СРЕДСТАВА	10.178.495	9.575.416	8.879.883

Капитал Банке, у износу од 5.345 мил. динара (или 47.0 мил. евра), у структури укупне билансне суме учествује са 52,5%, а обавезе у износу од 4.833 мил. динара (или 42.5 мил. евра) са 47,5%, чиме се њихов удео благо увећао у односу на 2011. годину (44.7%). Константно висок удео сопствених извора средстава отвара широке могућности менаџменту Банке при уговарању рочности пласмана и у политици управљања ризиком ликвидности, потврда је високе стабилности извора финансирања и гаранција стабилности пословања.

Учешће девизних позиција у пословној имовини Банке (укључујући девизно индексирани активу) на дан 31.12.2012. године износило је око 44.0% (36.0% крајем 2011., односно 40.9% крајем 2010. године), а укупној пасиви Банке - око 38.3% (33.8% крајем 2011., односно 33.4% крајем

2010. године), што је последица управљања девизним ризиком одржавањем контролисано "дуге" девизне позиције, првенствено у циљу обезбеђења високе девизне ликвидности.

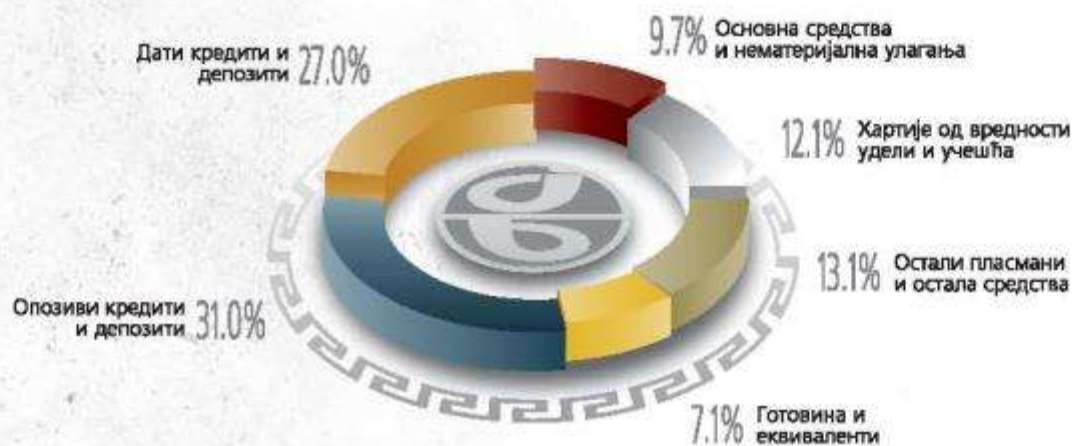
Са становишта рочности, крајем 2012. године краткорочна средства су чинила 80.4% укупне активе Банке, а краткорочни извори средстава 34.1% њене пасиве. Ови подаци указују на изузетно повољан однос рочне структуре активе и пасиве, који је последица високог удела капитала Банке у структури њене билансне суме. На дан 31. децембра 2012. године рочна структура Банке је углавном усаглашена, са високим позитивним кумулативним диспаритетима (већом билансном активом од биланске пасиве) код свих рочних група, изузев групе која обухвата потраживања и обавезе са доспећима у периоду од 3 до 12 месеци.

Пословна имовина (актива) Банке

У структури билансне активе Банке на дан 31.12.2012. године највеће је учешће опозивних кредита и депозита (депонована обавезна резерва у иностраној валути и потраживања у динарима од Централне банке по репо операцијама), у износу од 3154 мил. динара (27.7 мил. евра, 31.0% учешћа затим датих кредита и депозита (пласмани клијентима и домаћим банкама) у износу од 2748 мил.

динара (24.2 мил. евра односно 27.0% учешћа), улагања у хартије од вредности (углавном есконтване менице и обвезнице Трезора), уделе и учешћа у капиталу, у износу од 1236 милиона динара (10.9 милион евра, односно 12.1% учешћа), као и осталих пласмана (највећим делом откупљена потраживања у девизама и динарима) у износу од 1229 мил. динара (10.8 мил. евра или 12.1% учешћа).

Структура активе ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012.

У односу на крај 2011. године, забележен је значајан пораст учешћа у билансној активи Банке опозивних кредита и депозита, услед повећаног издвајања девизне обавезне резерве код НБС, који је последица следећих околности:

- осетног повећања девизних депозита правних лица и, у мањој мери, депозита становништва;
- неповољних услова пласирања девизних средстава под комерцијалним условима и код страних банака, које су, због рестриктивних прописа регулаторних тела и неповољних услова

тржишта новца, практично одбијале пријем депозита, нарочито на прелазу из 2012. у 2013. годину;

- прописа НБС којима се депозити код страних банака (за разлику од депозита код домаћих банака и НБС), без обзира на њихов рејтинг, сматрају ризичним пласманима.

Истовремено, забележен је пад пласмана у хартије од вредности, који је последица продаје обвезница Републике Ирак из портфеља Банке, услед изузетно повољних тржишних услова.

Расположива ликвидна средства, ликвидност пословања

Висок ниво динарске и девизне ликвидности из ранијих година задржан је и током 2012. године. Банка је својом имовином и обавезама управљала тако да су дневно расположива ликвидна средства омогућавала несметано испуњавање обавеза саме Банке, као и да њени комитенти располажу својим средствима у складу са уговореним роковима. Дневно расположива ликвидна средства континуелно су одржавана на високом нивоу, а на дан 31.12.2012. године износила су 4702 мил. динара (41.3 мил. евра), чиме су за 7.7% надмашила суму укупних депозита положених код Банке.

Ова категорија средстава обухвата готовину и готовинске еквиваленте (готовина у динарима, ефективан страни новац, средства на жиро рачуну Банке - укључујући динарску обавезну резерву, као и средства на контокорентним рачунима код иностраних кореспондентских банака), вишак динарских средстава пласиран код НБС и домаћих банака, вишак девизних средстава пласиран код домаћих и иностраних банака, обавезну резерву у девизама депоновану код НБС, као и пласмане код НБС по основу репо операција и у обвезнице Трезора Републике Србије.

Структура расположивих ликвидних средстава ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012. године

Готовина и готовински еквиваленти

Ову категорију ликвидне активе Банке чине динарска обавезна резерва издвојена на жиро рачуну Банке, средства на контокорентним рачунима код инобанака, као и ефективни динари и ефективан страни новац у благајни. На крају 2012. године стање ових средстава на рачунима Банке износило је 6.3 мил. евра и смањено је у односу на крај претходне године (8.0 мил. евра), што је првенствено последица поменутих прописа регулаторног тела, којима се (без обзира на рејтинг) депозити код страних банака убрајају у ризичне пласмане. Просечно стање ових средстава у току године било је 11.7 мил. евра.

Вишак ликвидних средстава

Све дневне вишкове динарских ликвидних средстава Банка је депоновала преко ноћи код Централне банке и код солвентних домаћих банака. Вишак динарских средстава пласиран је НБС у просечном износу од 179 мил. динара по каматној стопи за депозитне олакшице која се кретала у распону од 7% до 8.75% годишње. Другим домаћим банкама пласирано је "преко ноћи" и на рок до 7 дана у просеку 279 милиона динара по каматној стопи у распону од 8% до 12.7%.

Вишкове девизних средстава Банка је орочавала код првокласних страних и солвентних домаћих банака на периоде 1-7 дана и на месец дана. Ниске каматне стопе на домаћем и иностраном тржишту новца, односно на међубанкарске девизне депозите, првенствено су последица ниског нивоа каматних стопа Еурибор, каматних стопа Европске централне банке као и Федералних резерви САД. Банка је орочавала девизна средства по каматној стопи од 0.05% до 1.5% за УСД и по стопи од 0.05% до 1.8% за ЕУР.

Пласмани код НБС и у обвезнице Трезора Републике Србије

Ради смањења инфлаторних притисака кроз имобилизацију вишка новца, Народна банка Србије је у првој половини 2012. године, као и претходних година, једном недељно организовала редовне репо аукције 14-дневних записа.

У овом периоду, просечно стање пласмана Банке у репо операције НБС кретало се између 1224 мил. динара у марту и 636 мил. динара у јулу месецу. Од половине јула месеца репо трансакције продаје хартија од вредности (повлачења ликвидности) више нису биле главне операције НБС на отвореном тржишту, већ су као главне операције централне банке уведене трансакције откупа хартија од вредности (креирања ликвидности). Због тога је Банка усмерила пласмане расположивих ликвидних средстава у друге финансијске инструменте - међубанкарске позајмице и пласман вишкова ликвидности код НБС. У условима изузетно високе динарске ликвидности и у одсуству операција репо продаје, Банка је од децембра месеца учествовала на аукцијама својих продаја НБС и пласирала у валутни свој 116 мил. динара.

Истовремено, прописано је да се аукције спроводе по методи варијабилне вишеструке каматне стопе. Када су, крајем године, трансакције куповине хартија од вредности поново постале главне операције НБС, референтна каматна стопа више није била гарантована, већ је само представљала најнижу каматну стопу коју могу да садрже понуде банака да би биле формално прихваћене. Од тада су, у постојећим тржишним условима, на аукцијама прихватане понуде са каматним стопама у висини каматне стопе на депозитне олакшице НБС, чиме су ове трансакције изгубиле атрактивност приноса.

Након краткотрајног смањења јавног дуга по основу државних хартија од вредности у четвртм кварталу 2011. године, у току 2012. године дуг је знатно увећан. Дуг државе по основу емитованих динарских обвезница износио је крајем године 354.6 млрд. динара, а по основу основних девизних хартија - 1015 мил. евра. У току прошле године повећано је учешће дугорочних хартија у јавном дугу. Међу динарским обвезницама преовлађују оне са рочношћу од 53 недеље и 18 месеци, а напомиње се да су уведени и купонски петогодишњи записи. Поред динарских, у овом периоду биле су спроведене и аукције девизних записа (у валути ЕУР) са рочношћу од 53 недеље и 18 месеци, као и купонских двогодишњих и трогодишњих записа.

IN HOC SIGNO VINCES

33

У току 2012. године Банка је куповала динарске записе са роком доспећа од 3 и 6 месеци, по каматној стопи од 10.48% до 13.49%, као и дугорочне хартије на рок од 373 дана (53 недеље) по каматној стопи од 12.59 % до 13.49%. На дан 31.12.2012. године стање краткорочних обвезница Трезора у портфељу Банке било је 250 мил. динара, а дугорочних 80 мил. динара.

Обавезна резерва

У складу са прописима донетим од стране НБС, Банка је у току прошле године, као и раније, у потпуности извршавала обавезе које се односе на обрачун и издвајање обавезне резерве.

Крајем 2012. године на жиро рачуну Банке била су имобилисана динарска средства у износу од 281.4 мил. динара на име динарске обавезне резерве, као и на име дела девизне обавезне резерве чије је издвајање прописано у динарској противвредности, док је, на име обавезне резерве у девизама, на рачунима НБС издвојен износ у противвредности од око 26.2 мил. евра.

Динарска обавезна резерва обрачунава се само на динарске депозите са уговореним роком до 2 године, у константно непромењеном проценту издвајања од 5%, чиме се експлицитно афирмише подстицај банкама на прикупљање депозита у домаћој валути. Напомиње се да централна банка на девизну резерву издвојену у динарима признаје камату по стопи од 2.5% годишње, док на обавезну резерву издвојену у девизама камату не признаје.

До априла прошле године девизна обавезна резерва на изворе рочности до 2 године се обрачунавала по стопи од 30% (од чега се 15% издвајало у динарима), а на изворе дуже рочности по стопи од 25% (од чега се 10% издвајало у динарима). Од априла до септембра месеца НБС је повећавала проценат издвајања обрачунате девизне обавезне резерве у динарима, који је на крају године био утврђен у висини од 32% обрачунате девизне резерве на девизне обавезе са уговореном рочношћу до 2 године, а у висини од 24% на девизне обавезе са дужим уговореним роком. Напомиње се да је

девизна обавезна резерва на изворе са уговореном рочношћу до 2 године била је крајем године обрачунавана по стопи од 29%, а на девизне изворе са дужим уговореним роком - у висини од 22%. Коначно, на 50% је повећана стопа девизне обавезне резерве на динарске обавезе индексиране девизном клаузулом.

Валутну структуру обавезне резерве у девизама, издвојене на рачунима НБС, Банка је усклађивала са потребама своје девизне ликвидности, обезбеђујући неопходну структуру своје ликвидне девизне активе и, у мери у којој је било могуће, оптималне каматне приносе.

Дати кредити* и депозити

Укупни кредитни пласмани Банке и депозити банкама на крају 2012. године износили су, у нето износу (по извршеној исправци вредности) 2748 мил. динара (24.2 мил. евра), номинално за 2.9% мање него крајем 2011. године. У структури укупне билансне суме Банке, кредитни пласмани учествују са 27%.

У секторској структури кредитних пласмана Банке преовлађују кредити домаћим предузећима са 62.7%, од којих се на краткорочне кредите односи око 50%.

Сагледано у целини, према критеријуму рочности преко 55% кредитних пласмана Банке крајем 2012. године чине краткорочни кредити, док према валутној структури на дан 31.12.2012. године динарски кредити чине 99%.

Улагања у хартије од вредности, удели и учешћа у капиталу**

Ове категорије улагања Банке на дан 31.12.2012. године износиле су око 1236 мил. динара (око 10.9 мил. евра), односно око 12.1% њене билансне активе, у чему се на улагања Банке у хартије од вредности односи 1095 мил. динара, а на улагања у уделе и учешћа у капиталу других правних лица 141 мил. динара.

* Детаљније у поглављу ПУЛАСИРАЊЕ СРЕДСТАВА

** Детаљније у поглављу УЛАГАЊА У ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

У структури вредности поменутих улагања Банке, свега око 2% чине улагања у страном валути - у обвезнице Републике Србије и обвезнице Републике Ирак, док су улагања у динарима извршена у есконт меница, обвезнице Трезора Републике Србије, акције домаћих банака и корпорација, и поменута улагања у уделе и учешћа у капиталу зависних предузећа.

Улагања у хартије од вредности смањена су за око 16% у односу на ниво крајем 2011. године, што је последица продаје обвезница

Републике Ирак из портфела Банке под повољним условима. Најзначајнији део ових улагања последица је политике Банке у домену краткорочног пласирања средстава корпоративним клијентима - уместо одобравања кредита за обртно средства, ликвидност клијената се подржава есконтовањем меница издатих од стране њихових домаћих комерцијалних дужника. Стање ове позиције улагања Банке крајем године износило је 723 мил. динара (739.8 мил. динара на крају 2011. године).

Остали пласмани

Поред ангажовања у виду есконтовања меница домаћих емитената, ЈУБМЕС банка је пласирала знатна средства кроз производ уведен у току 2010. године - факторинг, конципиран као откуп комерцијалних потраживања корпоративних клијената Банке уз конституисање регресног права, и то:

- од домаћих лица (откуп фактура), и
- од страних лица (откуп фактура, привремених грађевинских ситуација и потраживања по документарним лору акредитивима).

На крају 2012. године стање откупљених потраживања од страних лица износило је 232 мил динара (око 2.0 мил. евра), а стање откупљених потраживања од домаћих лица - 952 мил. динара.

Напомиње се да је по пословима факторинга у 2012. години ЈУБМЕС банка реализовала приходе од камата у висини од 175.9 мил. динара (преко 20% прихода по основу камата) и од накнада у висини од 68 мил динара (скоро 40% прихода по основу накнада).

Извори средстава (пасива) Банке

Сопствени извори финансирања (капитал) су крајем 2012. године износили 5345 мил. динара (око 47 мил. евра), односно 52.5% укуп-

ног финансијског потенцијала ЈУБМЕС банке, чиме је задржано њихово високо учешће у структури финансијских извора из ранијих година.

Структура пасиве и капитал ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012.

Обавезе Банке

Укупне обавезе Банке износе на дан 31.12.2012. године 4833 мил. динара, или 42.5 мил. евра (чиме је њихова реална вредност повећана за 3.9% у односу на стање на крају претходне године), и чине 47.5% укупног финансијског потенцијала Банке. У томе доминантно учешће, преко 90% имају депозити* правних и физичких лица, у укупном износу од 4366 мил. динара или око 38,4 мил. евра, реално за преко 30% више него крајем 2011. године.

Однос сопствених и позајмљених извора финансијског потенцијала Банке крајем 2012. године био 1.11:1.00 (крајем 2011. године износио је 1.24:1), што је и даље вишеструко изнад просека банкарског сектора у Србији (0.26:1) и имплицира висок степен финансијске самосталности и значајне могућности за финансирање њеног развоја. У условима смањене ликвидности у реалном сектору, повећање депозитног потенцијала био је висок циљ пословне политике Банке за прошлу годину, који је значајно остварен и представља основу за повећање пословних активности.

Капитал Банке

Дана 31.12.2012. године укупан капитал Банке (акцијски капитал, емисиона премија, резерве и акумулирана добит), износио је 5345 мил. динара, или 47 мил. евра (крајем 2011. године - 5300 мил. динара) и представљао 52.5% извора средстава Банке. За разлику од периода 2005-2008. године, када је укупан капитал био реално више него удвостручен, по основу нето остварене добити, последњих година, у пословном окружењу захваћеном кризом, за пословање Банке било је значајно одржавање реалне вредности капитала. О релативно високој капитализованости сведочи чињеница да је показатељ адекватности капитала Банке крајем 2012. године био око 45%, а у целом банкарском сектору земље - мање од 20%.

Акцијски капитал Банке на дан 31.12.2012. године износи 2764 мил. динара и исказан је кроз 273.661 обичну акцију номиналне вредности од 10100 динара. Акционари Банке су Република Србија и домаћа и страна правна и физичка лица, при чему је учешће Републике и домаћих лица у укупном акцијском капиталу Банке износило 77.5%, а учешће страних лица - преосталих 22.5%. Напомиње се да је у власништву физичких лица укупно 5.25% акцијског капитала Банке.

Одлуком Скупштине акционара Банке одржане 28.марта 2012. године нераспоређена добит у износу од 145.6 мил. динара претворена је у акцијски капитал. На овај начин, ЈУБМЕС банка је по основу остварене добити у у 2011. години, кроз исплату дивиденде у акцијама, својим акционарима поделила 14059 акција, чија је релативно потцењена тржишна вредност на дан 31.12.2012. године износила 1.5 милиона евра.

Тржишна цена акција Банке на дан 31.децембра 2012. године износила је 12331 динара и била је за 5.1% нижа него крајем претходне године (12999 динара). Тржишна капитализација ЈУБМЕС банке задржала се на нивоу са краја претходне године и износила је 3.375 мил. динара (или 29.67 милиона евра). Однос тржишне и књиговодствене вредности капитала Банке (Price to Book Value - крајем 2012. године: 0.63), годинама највиши у односу на друге домаће банке чије се акције котирају на Берзи, имплицира значајан потенцијал раста тржишне цене акција Банке након стабилизације финансијског сектора, односно по окончању финансијске кризе. У протеклој години, као и у претходних неколико година, тржишне цене акција Банке нису адекватно илустровале њихову објективну вредност, будући да на њихово кретање у условима малог промета у трговању појачано утичу упрошћени показатељи и често нереална очекивања.

* Детаљније у поглављу ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ

Структура капитала ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012.

Ванбилансна евиденција Банке

Стање ванбилансног пословања Банке на дан 31.12.2012. године износи 20427 мил. динара и, у односу на стање на крају претходне године, номинално је веће за око 31%, првенствено као резултат повећања вредности средстава обезбеђења положених код Банке и укњижених у ванбилансну евиденцију, као и евидентирања неискоришћеног дела оквирних пласмана клијентима.

Стање ризичне ванбилансне евиденције - ванбилансне активе која се класификује (чини дбене и плативе гаранције, авали и акцепти

меница, непокривени акредитиви и неопозиве преузете обавезе)* крајем 2012. године износило је 2288 мил. динара, пласмани у име и за рачун трећих лица 270 мил. динара, евидентираних обезвезница Републике Ирак 149 мил. динара, финансијски деривати (потраживања по основу своп уговора) - 230 мил. динара, док је стање остале неризичне ванбилансне евиденције (углавном примљена средства обезбеђења, евидентираних лоро гаранције, неискоришћених оквирних кредити) износило 17426 мил. динара, а остала ванбилансна актива 64 мил. динара.

Ванбилансна евиденција ЈУБМЕС банке на дан 31.12.2012.

* Детаљније у поглављу ГАРАНЦИЈЕ

БИЛАНС УСПЕХА

Банка је у 2012. години (пре обрачуна ефеката девизног курса) остварила укупан приход у износу од 1668.9 мил. динара, односно око 14.7 мил. евра, укупне расходе од 1555.2 мил. динара тј. 13.7 мил. евра и нето добит по опорезивању у износу од 159.4 мил. динара.

ЛУБМЕС банка је у извештајном периоду пословала профитабилно и остварила је добитак пре опорезивања у износу од 163.0 милиона динара (или преко 1.4 милиона евра), чиме је остварила планирану добит за 2012. годину.

Смањење добити у протеклој години непосредна је последица смањења прихода Банке од камата, које је забележено и на нивоу целокупног банкарског система земље. Пословање Банке у прошлој години обележено је релативно нижом стопом оперативне ефикасности, будући да је "cost to income ratio" (однос оперативних расхода и нето добити од камата и накнада) за период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године износио 81%, што, у поређењу са 72% за 2011. годину, илуструје нешто нижи ниво продуктивности пословања Банке.

БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	Индекс 2012/2011	I-XII 2012	I-XII 2011	I-XII 2010
• Приходи од камата	89	870.751	980.246	711.788
• Расходи од камата	97	(136.620)	(141.344)	(111.547)
Добит по основу камата	87	733.931	838.902	600.241
• Приходи од накнада и провизија	110	172.801	156.383	98.056
• Расходи од накнада и провизија	109	(14.913)	13.705	(12.955)
Добит по основу накнада и провизија	111	157.888	142.678	85.101
Нето добит (губитак) од продаје ХоВ	1.255	55.980	4.445	34.954
Нето приходи (расходи) од курсних разлика	(93)	(23.786)	(25.618)	(13.869)
Приходи од дивиденди и учешћа	12	2.730	22.362	12.581
Остали пословни приходи	116	19.167	16.467	14.690
Нето приходи (расходи) од индиректног отписа гласмана резервисања	141	(130.335)	(92.719)	39.073
Трошкови зарада, накнада и осталих личних расхода	102	(381.187)	(373.182)	(341.333)
Трошкови амортизације	95	(44.837)	(47.265)	(44.292)
Оперативни и остали пословни расходи	105	(300.142)	(285.098)	(271.983)
Нето приходи (расходи) од промене вредности имовине и обавеза	(13.612)	73.631	(549)	90.351
ДОБИТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	65	163.040	251.659	250.514
Текући порез	44	(4.918)	11.060	(6.178)
Одложени порески приход (расход)	259	1.286	497	216
НЕТО ДОБИТ	66	159.408	241.096	199.552

Камате и накнаде

Укупан приход Банке од камата и накнада износи у 2012. години 1043.6 мил. динара (или око 9.2 мил. евра), док је нето добит по истим основима износила 891.8 мил. динара (или око 7.8 мил. евра). У односу на 2011. годину, обрачуната нето добит Банке од камата и накнада смањена је за око 9.1%.

Банка је у 2012. години остварила приходе од камата у износу од 870.8 мил. динара, уз расходе по истом основу од 136.6 мил. динара. Високи каматни диференцијал (на сваких 6.37 динара реализованих прихода од камата - свега један динар каматних трошкова) одражава високу стопу учешћа сопствених извора у укупном финансијском потенцијалу Банке.

У структури укупних прихода од камата, приходи обрачунати по основу кредитних пласмана и депозита учествују са нешто преко 50% (437.3 мил. динара), док каматни приходи обрачунати по основу пласмана на хартије од вредности имају готово исто учешће, односно 433.5 мил. динара (односе се на пласмане у репо операције, обвезнице Трезора Републике Србије и обвезнице Републике Ирак, на пласмане у есконт меница и откуп потраживања). На смањење прихода од камата у 2012. години у односу на 2011. годину, највише је утицало смањење кредитних пласмана привредним друштвима, у мањој мери и кредита становништву. Од укупно обрачунатих расхода по основу камата, 67.5 мил. динара, или скоро 50%, чине камате обрачунате на депозите становништва (пре свега, камате на орочене депозите у инострану валуту).

Укупни приходи од обрачунатих накнада у 2012. години изnose 172.8 мил. динара, што за преко 10% надмашује приходе остварене по том основу претходне године. У структури прихода од накнада, 68% се односи на провизије обрачунате по основу издатих гаранција и послова откупа потраживања, а осталих 32% на накнаде за обављање платног промета и друге банкарске услуге. Укупни

расходи од накнада у 2012. години, који изnose свега 14.9 мил. динара, у реалном исказу су се задржали на нивоу из претходне године. У њиховој структури преовлађују, са преко две трећине учешћа, плаћене накнаде за услуге платног промета у иностранству и друге накнаде и провизије банкама и другим финансијским институцијама.

Остали расходи

Банка је у посматраном периоду остварила нето расходе по основу индиректних отписа пласмана и резервисања у износу од 130.3 мил. динара, за 40% више од нето расхода забележених у 2011. години, који су тада износили 92.7 мил. динара. Овакво кретање је резултат повећања формиране исправке вредности за билансне пласмане и резервисања за ванбилансну активу, што је последица опрезнијег приступа процени обезвређења пласмана због општег погоршања ситуације у привреди Србије током 2011. и 2012. године.

Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи су током 2012. године износили 381.2 мил. динара и у односу на претходну годину (373.2 мил. динара) су порасли за 2.1%, знатно мање од просечне међугодишње инфлације, док се њихово учешће у укупним расходима, без ефеката курсних разлика, смањило са 31.8% на 24.5%.

IN HOC SIGNO VINCES

39

Нето добит и профитабилност пословања Банке у 2012. години

У 2012. години, као и претходних година, ЈУБМЕС банка је, узимајући у обзир стандардне показатеље ефикасности пословања, остварила знатно боље резултате од просека банкарског сектора. Поређење учешћа Банке у укупној билансној суми (28. место;

0.35% учешћа) и у укупном капиталу (20. место; 0.90% учешћа) банкарског сектора, са њеним учешћем у финансијском резултату банкарског сектора мереном оствареном добити пре опорезивања (12. место), говори о релативно добрим пословним резултатима.

ПОКАЗАТЕЉ	2012	2011	2010	2009	2008
Нето добит/Актива (RoA)					
ЈУБМЕС банка	1.57%	2.63%	2.31%	3.82%	18.44%
Банкарски сектор - просек	**0.97%	*1.23%	1.00%	0.93%	1.92%
Нето добит/Капитал (RoE)					
ЈУБМЕС банка	2.98%	4.75%	4.15%	13.90%	31.20%
Банкарски сектор - просек	**4.65%	*6.04%	5.08%	4.48%	7.69%
Нето добит/Запослени					
ЈУБМЕС банка	ЕУР 11948	ЕУР 20041	ЕУР 16234	ЕУР 27832	ЕУР 125961
Банкарски сектор - просек	**ЕУР 7866	*ЕУР 8959	ЕУР 8056	ЕУР 6630	ЕУР 11597
Нето приход од камате/Актива					
ЈУБМЕС банка	7.21%	8.76%	6.76%	7.27%	9.15%
Банкарски сектор - просек	4.07%	5.81%	4.28%	4.65%	5.72%

Ради илустративности података - у *2011 - без података за Агробанку, а у **2012. години - без података за Развојну Банку Војводине

IN HOC SIGNO VINCES

Доњи леви део врата Миланске катедрале (детал), приказује Константинов едикт из 313. године, Ариго Минерби, 1948. година

IN HOC SIGNO VINCES

„Тријумфални улазак Константина у Рим“ (детал),
уље на дрвету, Петер Паул Рубенс, 1621,
Музеј уметности, Индијанаполис

ПЛАСИРАЊЕ
СРЕДСТАВА И
ГАРАНЦИЈСКО
ПОСЛОВАЊЕ

ДЕПОЗИТНИ
ПОСЛОВИ

КРЕДИТНИ ПЛАСМАНИ

Кредитни пласмани клијентима Банке смањени су у 2012. години у односу на крај претходне године за 3%), а на дан 31.12.2012. године износили су у нето износу, по извршеним исправкама вредности, 2248 мил. динара (19.8 мил. евра), чинећи 22.1% њене билансне активе. Смањење кредитних пласмана Банке у протеклој години последица је конзервативније политике

пласирања средстава и повећане исправке вредности кредита, услед општег погоршања пословања у реалном сектору и смањене наплативости пласмана банака. У прилог томе, напомиње се да је крајем прошле године удео отписаних пласмана у укупним пласманима Банке достигао 5.54%, док је годину дана раније тај удео износио 4.25%

Секторска и валутна структура кредитних пласмана Банке на дан 31.12.2012.

Према критеријуму рочности, 47.2% кредитних пласмана клијентима Банке крајем 2012. године било је одобрено на кратак рок - до године дана, док је, према валутној структури, удео динарских пласмана клијентима био 99%.

Рочна и валутна структура кредитних пласмана Банке 31.12.2012.

Кредитна политика Банке

У складу са својом кредитном политиком за 2012. годину, Банка је значајан део свог кредитног потенцијала усмерила на кредитирање корпоративних клијената и малих и средњих предузећа, као и на кредитирање великих предузећа и њихових послова у земљи и иностранству. Банка је приоритетно пружала подршку корпоративним клијентима из области трговине, услужних делатности, прерађивачке индустрије, грађевинарства, пољопривреде и производње робе широке потрошње - кроз краткорочне и дугорочне аранжмане, оквирне кредитне аранжмане и споразуме о пословној сарадњи.

Кредитна активност Банке била је усмерена на развијање постојећих и увођење нових производа. У намери да ојача своју тржишну позицију Банка је својим клијентима-правним лицима нудила разноврсне производе у области финансирања, процењујући бонитет и кредитну способност клијента, висину капитала клијента, степен задужености клијента, могућност измирења обавеза према Банци, могућност обезбеђења пласмана, обим платног промета (домаћег и са иностранством), као и досадашњу сарадњу са клијентом.

У 2012. години Банка је грађанима усмеравала пласмане у оквиру расположивих средстава за те намене. Политика кредитирања грађана је била реализована у складу са прописима, пословном политиком Банке и њеним могућностима, као и са основним циљевима даљег развоја и унапређења штедње. Право на коришћење кредита имала су физичка лица која испуњавају услове кредитне способности.

Корисници кредита су могли бити:

- акционари и запослени код акционара или клијената Банке;
- клијенти који поседују динарски, девизни или текући рачун у Банци, односно положену динарску или девизном штедњу;
- физичка лица која нису клијенти Банке, а намеравају да то постану.

Кредитна способност физичког лица - корисника кредита као и жираната оцењивана је на основу података и документације из поднетог захтева и извештаја Кредитног бироа Удружења банака Србије.

Кредитирање правних лица

Клијентима Банке, корпорацијама, малим и средњим предузећима, као и предузетницима, у 2012. години кредити су одобравани уз различита средства обезбеђења: хипотеке на непокретности уписане у корист Банке, девизне и динарске депозитне колатерале, гаранције пословних банака и менице авалиране од пословних банака, бланко сопствене менице правних и физичких лица - власника фирми уз уговорна и менична овлашћења, јемства на основу уговора о приступању дугу, залога хартија од вредности (обвезнице државе, акције, инвестиционе јединице), ручна залога на покретним стварима и сл. Дугорочни кредити су у правилу уговорани уз реално обезбеђење - хипотеке првог реда на непокретностима уписаним у корист Банке, девизног и динарског депозитног колатерала или усмерене будуће уговорене наплате по извозним пословима на рачун корисника кредита код Банке.

Банка је у току прошле године правним лицима (корпорацијама, малим и средњим предузећима, предузетницима и другим правним лицима) одобравала следеће категорије кредита:

- оквирне дугорочне кредитне аранжмане;
- дугорочне инвестиционе кредите и кредите за радове у земљи и иностранству;
- дугорочне кредите за трајна обртна средства;
- дугорочне кредите за набавку опреме, превозних средстава и возила за потребе пословања; за куповину, изградњу и адаптацију пословног простора;
- краткорочне кредите за обртна средства са sukcesивним или једнократним враћањем;
- краткорочне кредите за припрему извоза са роком отплате до једне године;
- револвинг краткорочне кредите са роком отплате до једне године - кредите по основу пројектног финансирања реализације грађевинских и других објеката;
- краткорочне ломбардне кредите на бази залога хартија од вредности и краткорочне кредите за куповину акција на берзи, уз успостављање залога на акцијама;
- депозитне кредите, у висини и на рок једнак периоду орочавања наменског депозита;
- start up кредите за предузетнике и правна лица која започињу пословну активност уз учешће од 20% износа кредита и јемство другог правног лица;

IN HOC SIGNO VINCES

45

- overdraft кредите - дозвољено прекорачење по текућем рачуну са роком отплате до 12 месеци уз обезбеђење бланко сопственим меницама корисника кредита и уговорним овлашћењима и

- кредите за рефинансирање кредита код других банака.

Стање кредита одобрених правним лицима на дан 31.12.2012. године износило је 2062 милиона динара, односно 18.1 мил. евра, од чега 26.4 мил динара представља динарску противвредност кредита одобрених у девизама за потребе плаћања према иностранству.

Кредитирање становништва

ЛУБМЕС банка је у току 2012. године грађанима одобравала краткорочне и дугорочне кредите. На дан 31.12.2012. године стање кредитних пласмана становништву износило је 362.8 мил. динара, односно 3.2 мил. евра.

По основу камата и накнада из ових послова Банка је прошле године наплатила 28.6 мил. динара.

Дугорочни кредити одобравани су са каматом по стопи од 5% до 20% годишње, потрошачки кредити по стопи од 16% до 23%, готовински по стопи од 12.5% до 24%, кредити на бази депозита по стопи од 5% годишње, а прекорачења на рачунима грађана по стопи од 1.5% до 2% месечно.

Банка у пласману има следеће врсте кредита:

- стамбени кредити - динарски кредити и кредити са валутном клаузулом;

- кредити за куповину аутомобила уз учешће корисника кредита - динарски и са валутном клаузулом;

- готовински кредити - динарски краткорочни и

Краткорочни кредити одобравани су уз фиксну каматну стопу између 10.03% и 34.49% на динарске, односно од 10.03% до 15.39% за девизне кредите или са уговореном валутном клаузулом, односно уз променљиву каматну стопу у висини референтне стопе НБС. Дугорочни кредити одобравани су уз фиксну каматну стопу од 9.00% до 23.42% (за динарске кредите), односно до 15.39% (за кредите са валутном клаузулом). На репрограмиране кредите зарачунавана је камата по стопи од 9.00% на годишњем нивоу.

дугорочни кредити, дугорочни кредити са валутном клаузулом (без положеног девизног депозита, са делимичним или 100% положеним девизним депозитом);

- динарски потрошачки и готовински субвенционисани кредити, одобрени у складу са одговарајућим уредбама Владе Републике Србије;

- искоришћени одобрени лимити по кредитним картицама, и

- искоришћени одобрени негативни салдо (overdraft) по текућим рачунима грађана.

Смањење пласмана Банке физичким лицима у протеклој години последица је ефекта кризних кретања на сектор становништва, која су се директно одразила на оне категорије кредита које имају карактер дугорочних улагања, какав је случај са стамбеним и ломбардним (намењени махом за куповање хартија од вредности, на бази залог на хартијама од вредности) кредитима, као и кредитима за куповину аутомобила. Због повољнијег модела отплате, у протеклој години су се корисници ненаменских кредита задуживали по готовинским кредитима, уместо по кредитним картицама.

Структура кредита становништву по врстама производа са стањем на дан 31.12.2012.

	*(000) динара	2012	2011
Стамбени кредити		247.263	272.854
Кредити по кредитним картицама		5.051	54.697
Дугорочни готовински кредити		71.328	27.583
Дугорочни кредити за куповину аутомобила		9.992	16.790
Ломбардни кредити		3.218	9.418
Минусни салдо на текућим рачунима		4.281	12.027
Остали кредити физичким лицима		21.716	12.877
Укупно:		362.849	406.245

УЛАГАЊА У ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

Књиговодствена вредност улагања Банке у хартије од вредности, са стањем на дан 31.12.2012. године, износи 1095 мил. динара, или око 9.6 мил. евра, и чини 10.8% билансне суме ЈУБМЕС банке. У односу на стање на крају претходне године, стање ових улагања смањено је за око 16% или 208.2 мил. динара, што је првенствено последица продаје обвезница Републике Ирак у номиналном износу од УСД 3.000.000 под повољним тржишним условима, при чему је остварена добит од 55.8 мил. динара.

Укупан портфељ Банке крајем 2012. године чине:

- власничке хартије од вредности - акције других банака и предузећа које се котирају на Београдској берзи, у износу од 8.9 мил. динара, од којих 8.2 мил. динара представља хартије од вредности расположиве за продају, а преосталих 0.7 мил. динара хартије по фер вредности кроз биланс успеха;

- корпоративне обвезнице које се држе до доспећа, у износу од 18.8 мил. динара;

- дужничке хартије од вредности - обвезнице Републике Србије за регулисање дуга по основу старе девизне штедње номиниране у еврима, у динарској противвредности од 21.4 мил. динара, по фер вредности кроз биланс успеха;

- дужничке хартије од вредности - обвезнице Републике Ирак номиниране у америчким доларима, које су расположиве за продају, у динарској противвредности од 5.4 мил. динара;

- обвезнице Трезора Републике Србије, које се држе до доспећа, у износу од 330 мил. динара, и

- есконтване менице које се држе до доспећа, у износу од 723 мил. динара.

Структура улагања ЈУБМЕС банке у хартије од вредности 31.12.2012. године

У структури укупних улагања Банке у хартије од вредности крајем 2012. године, улагања у инострану валуту (обвезнице Републике Србије за регулисање дуга по основу старе девизне штедње и обвезнице Републике Ирак) чине свега 2.2%, док су преостала улагања извршена у хартије номиниране у динарима.

Портфолио дужничких хартија од вредности

Девизне обвезнице Републике Србије

Номинална вредност обвезница Републике Србије за регулисање дуга по основу старе девизне штедње у портфелу Банке са стањем на дан 31.12.2012. године износила је ЕУР 172.047. Тржишна вредност портфела обвезница била је мања за 2.13% и износила је ЕУР 168,377.79, односно 19.1 мил. динара, уз одступање од номиналне вредности од ЕУР 3,669.21.

Обвезнице Републике Ирак

Номинална вредност обвезница Републике Ирак у поседу Банке на крају 2012. године износила је УСД 65,943.02, док је њихова тржишна вредност износила УСД 62,151.30, односно 5.4 мил. динара. Ове хартије од вредности Банка је откупила од ималаца који нису располагали довољним номиналним износом обвезница за трансфер и продају на организованом међународном тржишту.

Искористивши повољне тржишне услове, Банка је у септембру месецу продала обвезнице Ирака у номиналној вредности од УСД 3,000,000, при томе остваривши добит од 55.8 мил. динара.

Тржишна цена ових обвезница је крајем прошле године износила 94.5% номиналне вредности, да би у другом кварталу текуће, 2013. године, пала и до 75% номиналне вредности, што је последица привременог пада поверења инвеститора у способност Ирака да сервисира дуг, која не зависи од опоравка светске привреде и тржишта, колико од цена нафте. Како се обвезницама Ирака тргује на тржишту еуробондова, њихова вредност варира и у зависности од осцилација интервалутарног курса евра и америчког долара.

Менице у портфелу Банке

У структури портфела хартија од вредности крајем 2012. године, Банка је имала евидентиране и хартије од вредности које се држе до доспећа у динарима - менице издате од стране солвентних домаћих корпорација у номиналној вредности од 723 мил. динара.

Обвезнице Трезора Републике Србије

У току 2012. године ЈУБМЕС банка је пласирала у обвезнице Трезора Републике Србије номиниране у динарима у просеку око 268 мил. динара, са роковима доспећа од 3 и 6 месеци, и са роком од 53 недеље. На дан 31.12.2012. године ови пласмани Банке износили су 330 мил. динара. Стопе приноса по којима су аукције извршаване су се у току године мењале, да би последње аукције обвезница у 2012. години биле извршене са годишњом стопом приноса од 11.25% за рочност од 3 месеца (13.45% за рочност од 6 месеци, односно 11.87% за рочност од 53 недеље).

ГАРАНЦИЈЕ

Потенцијалне обавезе Банке по основу гаранција, акредитива и других јемстава, као и преузете неопозиве обавезе на неповучене кредите (ванбилансна актива која се класификује), које су на дан 31.12.2012. године износиле 4045 мил. динара, повећане су, у односу на крај 2011. године, номинално за 76%, а реално (изражено у еврима) за преко 70%, што је значајан резултат за пословање ЈУБМЕС банке у условима стално присутних ефеката кризе у реалном сектору.

Из тог разлога посебно у области инвестиционе изградње, није у значајнијој мери

повећано ангажовање клијената у пословима који захтевају подршку Банке путем издавања гаранција.

Обим гаранцијског пословања Банке (гаранције и друга јемства) крајем 2012. године износи 2179 мил. динара и у структури ванбилансне евиденције учествује са 10.7%. Обим динарског гаранцијског пословања износи 904 мил. динара (31. децембар 2011. године: 1335 мил. динара), а обим девизног гаранцијског пословања 11.29 милиона евра (31. децембар 2011. године: 7.55 милиона евра).

Структура улагања ЈУБМЕС банке у хартије од вредности 31.12.2012.

Гаранцијско пословање хармонизовано је са пословном политиком ЈУБМЕС банке, која обим ових послова стриктно везује за оквире предвиђене критеријумима управљања ризицима и билансна ограничења, уз придржавање обавезе прибављања ефикасних инструмената обезбеђења латентних потраживања.

Захваљујући претходно утврђеној солвентности клијената у чије име је издавала гаранције, Банка је на најмању меру свела могућност да јој гаранције буду протестоване од стране домаћих и страних банака, као и других корисника гаранција, односно да врши плаћања у својству гаранта.

ДЕПОЗИТНИ ПОСЛОВИ

Укупни депозити положени код Банке, који на дан 31.12.2012. године износе 4366 мил. динара (или 38.4 мил. евра), за годину дана су номинално повећани за 41.7% (реално за 30.6%), чиме је у потпуности испуњен циљ јачања депозитног потенцијала, односно стабилности извора финансирања, предвиђен нашом пословном политиком. Депозити у

структури укупних обавеза Банке имају доминантно учешће од преко 90%, и чине близу 43% њене билансне суме, чиме је њихов удео знатно повећан у односу на крај 2011. године (72% обавеза, односно 32% билансне суме).

Основни подаци о структури депозита Банке по категоријама депонената крајем 2011. и 2012. године дати су у следећем прегледу:

Категорија депонентата	31.12.2012.	%	31.12.2011.	%	Индекс 2012/11
Предузећа	2.052.593	47.0%	964.502	31.3%	214
Становништво	1.597.057	36.6%	1.438.392	46.7%	111
Сектор финансија и осигурања	394.296	9.0%	163.100	5.3%	242
Остали депоненти и депозити	322.487	7.4%	514.922	16.7%	63
Укупно депозити:	4.366.433	100.0%	3.080.926	100.0%	142

*(000) динара

Ови подаци указују да је, у пословном амбијенту који обележава дуготрајна криза ликвидности, благо повећан ниво депозита становништва, док су депозити корпорација и МСП знатно повећани, што је веома значајно за ЈУБМЕС банку, као финансијску институцију приоритетно усмерену на корпоративно банкарство јер се тиме испуњавају претпоставке за раст активности Банке.

Просечно месечно стање укупних депозита у 2012. години износило је 4.211 мил. динара, номинално више за око 426 мил. динара, или 11.1% (реално, изражено у еврима - за 2.5% више) у односу на месечни просек у 2011. године, који је износио 3.785 мил. динара.

На крају 2012. године у валутној структури депозита ЈУБМЕС банке девизни депозити су чинили 83.8% (крајем 2011. године - 75.5%), а динарски 16.2%. Висок удео девизних депозита у неколико претходних година после-

дица је скоро перманентних притисака на депрецијацију динара. Са становишта рочне структуре, изузетно је висок удео краткорочних депозита (87.6%), а мање од једне осмине (12.4%) дугорочних.

У 2012. години Банка је примала у депозит орочена динарска и девизна средства правних лица и плаћала камату по стопи од 3.2% до 5.0% за депозите у еврима, 1.5% за депозите у америчким доларима и од 8% до 11.25% за динарске депозите. На динарске трансакционе депозита правних лица Банка је плаћала камату по стопи од 1.5% до 2%, док на њихове девизне трансакционе депозита Банка камату не плаћа.

Напомиње се да је у току прошле године ЈУБМЕС банка плаћала камату на динарске трансакционе депозите грађана по стопи до 2.5%, а на њихове девизне трансакционе депозите по стопи од 0.1% до 1%.

Истовремено, камата на краткорочне депозите становништва у динарима уговорана је по стопи од 7% до 10.5%, а на краткорочне депозите у девизама у распону од 0.8% до 5.5%. Камата на дугорочне депозите становништва у девизама плаћана је у распону од 5.5 % до 6% годишње за депозите у еврима, а по стопи од 2.80% за депозите у доларима, односно по стопи од 1% за депозите у осталим валутама.

Структура депозита положених код Банке 31.12.2012. године

IN HOC SIGNO VINCES

51

IN HOC SIGNO VINCES

IN HOC SIGNO VINCES
У ОВОМ ЊЕШ ЗНАКУ ПОВЕДИТИ

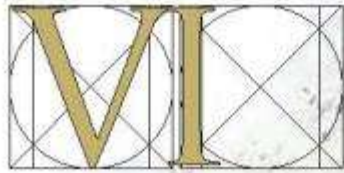
Константинов монограм
(Лабарум) – састоји се од
стилизованих почетних
слова Христовог имена

IN HOC SIGNO VINCES

„Кръщение Константина“ (детайл),
Браманческо Пени (Рафаелова радионица), 1520–24,
фреска Константинове сале, Апостолска палата, Ватикан

УПРАВЉАЊЕ
РИЗИЦИМА

Спремност банака на преузимање ризика у свакодневном пословању нужан је предуслов остваривања позитивног финансијског резултата. Управљање ризицима обухвата процену и мерење изложености ризицима, квантификацију прихватљиве изложености ризицима кроз систем лимита, извештавање и надзор искоришћености лимита, те корективне активности с циљем свођења позиција у оквиру утврђених лимита. Ова функција подразумева адекватно вредновање ризика, наплату цене ризика од клијента, покривање ризика из издвојених резерви, управљање портфолијом ризика и контролу целокупног управљања ризицима. У циљу побољшања пословног резултата, банке се излажу свим ризицима који су подложни квантификацији, а посебно кредитним и тржишним ризицима (што консекуентно генерише нарочито оперативни ризик), прате их, мере и управљају њима придржавајући се униформних стандарда и развијених модела.

Систем управљања ризицима у Банци дефинисан је усвојеним политикама управљања банкарским ризицима и пратећим нормативним актима. Органи Банке и организациони део надлежан за управљање ризицима перманентно прате промене у законској регулативи, анализирају њихов утицај на висину ризика на нивоу Банке и предузимају мере на усаглашавању пословања и процедура са новим прописима.

Од 31. децембра 2011. године у примени је пакет прописа који је у току јуна и децембра месеца 2011. године НБС донела у виду сета одлука којима је заокружен регулаторни оквир за увођење и примену стандарда Базел II у банкарском систему Србије.

Кредитни ризик

Политика пласирања средстава одражава настојања ЈУБМЕС банке да се кредитни ризик минимизира и сведе у прихватљиве границе, селекцијом кредитних захтева на основу редовних анализа способности актуелних ко-

рисника кредита и потенцијалних зајмопримаца да испуне своје обавезе, утврђивањем кредитних лимита и адекватне цене кредита која покрива ризик пласмана, као и уговарањем ревалоризације кредита, заштитне каматне и девизне клаузуле или колатерала.

Захваљујући таквој политици, удео проблематичних кредита (НПЛ) у укупним кредитним пласманима Банке крајем 2012. године износио је 16.34%, а у банкарском сектору Србије - 18.6%. За ЈУБМЕС банку далеко је илустративнији податак да је удео изложености (свих ризичних пласмана) у статусу неизмирења обавеза у односу на укупну билансну активу која се класификује износио 10.66%.

Банка је класификовала билансну и ванбилансну активу према утврђеном степену наплативости и финансијском стању клијената, у складу са прописима НБС и својим интерним актима. У складу са усвојеним актима, Банка је идентификовала кредитне ризике и утврдила исправке вредности билансних потраживања, резервисања за губитке по ванбилансним ставкама, као и резерве из добити за процене губитке.

Максимална изложеност ЈУБМЕС банке кредитном ризику утврђена је на крају 2012. године у износу од 9958.9 мил. динара (билансна актива која се класификује: 5924.7 мил. динара; ванбилансне ставке које се класификују: 4034.2 мил. динара), односно 87.6 мил. евра, што је номинално за 14.7%, а реално за 5.7% више него крајем претходне године. Повећање максималне изложености последица је евидентирања неискоришћеног дела оквирних пласмана клијентима на основу постојећих прописа и интерних аката. Ова категорија је ниског ризика, јер такве пласмане Банка може отказати безусловно и без најаве.

Укупно обрачуната посебна резерва за покриће потенцијалних губитака по пласманима клијентима, на основу класификације потраживања према регулативи НБС на дан 31.12.2012. године, износила је 1532 мил. динара,

чиме је увећана за 28.64% у односу на крај 2011. године. Потребна резерва крајем 2012. године износила је 1241 хиљада динара, за 236 мил. динара више него 31.12.2011. године. Како обрачуната посебна резерва надмашује потребну резерву, ЈУБМЕС банка спада у ред поузданих пословних банака које конзервативно валоризују кредитни ризик.

Укупна издвајања за покриће кредитног ризика (исправке вредности, резервисање и потребна резерва) су на нивоу од 15.43% вредности активе која се класификује (годину

дана раније: 13.76%), што је последица слабијих пословних резултата и ниже солвентности клијената, које илуструје податак о паду учешћа инвестиционих пласмана (категорије А и Б) у укупној активи која се класификује. Наиме, у структури билансне и ванбилансне активе која се класификује (у бруто износу) пласмани са ниским ризиком (А и Б класификације) учествују са 29.77% (на крају 2011. године: 45.30%), док је учешће В, Г и Д категорија у укупној класификованој активи износило 70.23%.

Структура кредитног портфолија по категоризацији НБС на дан 31. децембра 2012. године

Ризик ликвидности

Банке су изложене дневним обавезама по основу расположивих новчаних средстава из трансакционих депозита, текућих рачуна, доспелих депозита, повлачења кредита, камате и марже. Усаглашеност рочне структуре активе и пасиве, али и контролисана неусаглашеност њихових доспећа, фундаменталне су за управљање ликвидношћу. Уважавањем ових начела онемогућава се неумерено финансирање дугорочних пласмана из краткорочних извора, обезбеђује се измиривање обавеза из средстава ликвидних у кратком року, а ризик ликвидности се знатно смањује.

У складу са регулаторним захтевима, Банка је показатељ ликвидности одржавала на нивоу изнад 1.00, односно у складу са интерним прописима изнад 3.00. Показатељ дневне ликвидности Банке у 2012. години кретао се у распону од

3.18 до 11.19, док је 31. децембра 2012. године вредност показатеља била 4.84. Напомиње се да је вредност показатеља за банкарски систем Србије у целини крајем године износила 2.08.

Пласмани који се могу сматрати примарном резервом ликвидности Банке (састоје се од готовине у благајни и средстава на рачунима Банке, пласмана код домаћих и иностраних банака на рокове до 7 дана, вишкова ликвидних средстава код НБС и обавезне резерве код НБС) са 31.12.2012. године износе 4473.3 мил. динара и чине скоро 44% укупне билансне суме Банке на исти дан.

Секундарне резерве ликвидности Банке састоје се од неризичних репо пласмана, обвезница Трезора, обвезница старе девизне штедње и обвезница Републике Ирак. Пласмани који се могу сматрати секундарном резервом ликвидности износили су крајем 2012. године 354.5 мил. динара.

IN HOC SIGNO VINCES

55

Девизни ризик

Девизни ризик подразумева изложеност Банке ефектима промене курса страних валута у случају опште неуравнотежености девизне позиције (различитих нивоа девизне активе и пасиве), као и у случају неуравнотежености позиције у појединачним валутама. Показатељ девизног ризика Банке се у току 2012. године кретао између 3.24% и 18.72% тзв. отворене девизне позиције у односу на капитал, да би 31.12.2012. године износио 13.93%, уз укупну отворену девизну позицију Банке од 464.8 мил. динара. У складу са регулаорним захтевима НБС, максимално дозвољени ниво показатеља у току 2012. године био је 20%. Структуру укупне девизне позиције Банке чине дуге позиције у свим валутама, у складу са потребама девизне ликвидности. Обазривим управљањем дугом девизном позицијом остварене су нето позитивне курсне разлике.

Уважавајући изузетну волатилност паритета динара у односу на корпу валута у билансима Банке, прати се VaR (Value at Risk) структурног девизног ризика (уз уважавање тенденција у кретању паритета у последњих 250 радних дана и периодом предвиђања од 10 радних дана), који бележи умерене очекиване вредности. Поред тога, у Банци се разматра и стресни сценарио промене паритета динара за $\pm 10\%$.

Каматни ризик

Банка води политику квантификације каматног ризика пласмана и његове минимизације утврђивањем различитих нивоа каматних стопа у зависности од ризика пласмана, рока кредитирања, средстава обезбеђења уредне отплате кредита, исказа (динарског или девизног) кредита и сл. Каматни ризик је најизраженији код пласмана са фиксном каматном стопом уговорених на дуже рокове, због чега се дугорочни пласмани уговарају углавном уз предвиђање могућности измене иницијално уговорених каматних стопа. Како је

највећи део средстава Банке пласиран на рок до дванаест месеци, каматни ризик је сведен на веома низак ниво. Ризик од промене каматних стопа утврђује се коришћењем прихватљивих каматних стопа, на основу којих монетарна средства и обавезе могу да се ревалоризују за врло кратко време и сваки ризик од промена каматних стопа постаје материјално незначајан. Каматно осетљива средства и обавезе се исказују у књиговодственим износима и разврставају на основу доспећа пласмана и обавеза, односно на бази преосталог доспећа до рока уговорене промене каматне стопе.

На крају 2012. године евидентиран је позитиван диспаритет укупне каматно осетљиве активе у односу на каматно осетљиву пасиву у свим рочним оквирима у динарима, док се код пословања у ЕУР евидентирају негативни кумулативни диспаритети каматно осетљиве активе и обавеза на свим рочним групама од 12 месеци, што за резултат има и негативни укупни кумулативни диспаритет у тој валути. Што се пословања у УСД тиче, евидентира се негативан диспаритет на рочним групама до 1 месеца и од 3 до 6 месеци, уз негативне кумулативне дисперитете на свим рочним оквирима.

Ценовни ризик

Укупна тржишна вредност портфолија тржишних пласмана Банке на 31.12.2012. године износи 764.6 мил. динара, чиме је смањен за 22% у односу на крај 2011. године, првенствено због продаје обавезница Републике Ирак из протфела Банке.

С обзиром на висок ценовни ризик пласмана у хартије од вредности, у примени је и раније уведени систем праћења и анализе изложености Банке ризицима пласмана у тржишне хартије од вредности који се заснива на VaR методологији, као и на стресним сценаријима који се испитују ради сагледавања утицаја потенцијалних екстремних кретања на тржишту.

Ризик земље

Банка је, као и претходних година, наставила да финансијски подржава своје корпоративне клијенте приликом извођења инвестиционих радова у иностранству, због чега је, у складу са прописима, примењивала раније успостављени систем процене и управљања ризиком земље. Ризик земље је анализиран у процесу управљања кредитним и тржишним ризиком, чиме су утврђени додатни лимити за пласмане Банке у поједине земље и за финансијску подршку пословима њених клијената.

Банка је у својим пласманима са крајем 2012. године била значајније изложена према БиХ, Немачкој, Руској Федерацији, Швајцарској и Сједињеним Америчким Државама. Изложеност ризику земље према Републици Ирак (5.4 мил. динара) се односи на обвезнице које је емитовала ова држава по основу конверзије дуга и једино су оне разврстане у књигу трговања Банке. Остали пласмани изложени ризику земље део су банкарске књиге. У укупним ризичним пласманима Банке, пласмани изложени ризику земље учествују са 514 мил. динара непокривене изложености у бруто износу, од чега се 27.57% односи на БиХ, 26.60% на Немачку, 17.61% на Руску Федерацију, 9.31% односи на Швајцарску, 8.33% односи на САД.

Пласмани по основу есконта девизних потраживања чине 45% пласмана Банке изложених ризику земље, што је у апсолутном износу на дан 31. децембра 2012. године 231.6 мил. динара. Од овог износа на пласмане у БиХ односи се 141.8 мил. динара, а на пласмане Русији 90 мил. динара.

Банка посвећује пажњу и ризицима земаља којима је изложена кроз финансирање послова њених клијената (нпр. Алжир, Тунис).

Ризици изложености и улагања

У 2012. години Банка је водила рачуна о усклађености показатеља ризика изложености и ризика улагања, и спровођењем

одговарајућих активности (предвиђених релевантим процедурама и одлукама о одобравању кредита и улагањима у финансијску и нефинансијску имовину) обезбедила је усклађеност својих пласмана и улагања са показатељима пословања прописаним од стране НБС. У складу са процедурама о управљању ризицима, Кредитни одбор утврђује лимите, односно концентрацију пласмана по појединим правним лицима или групи повезаних лица, као и лицима повезаним са Банком, док Управни одбор обезбеђује усклађеност изложености Банке са прописаним лимитима, односно да збир свих великих изложености Банке не буде већи од 400% њеног капитала, као и да укупна изложеност Банке према лицу повезаном са Банком не буде већа од 5.0% капитала, односно 25.0% капитала према једном лицу или према групи повезаних лица. У складу са регулативом НБС, редовно се прате сва улагања Банке, у циљу да се обезбеди да улагање у једно лице које није у финансијском сектору не пређе 10% капитала Банке, као и да улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства Банке не пређу 60% њеног капитала.

Укупни трајни улози Банке (улози у основна средства и улагања у лица која нису у финансијском сектору) са 31. децембром 2012. године износе 999 мил. динара и представљају 29.95% регулаторног капитала Банке. Овај показатељ се повећао у односу на 2011. годину (28.45%), услед смањења вредности регулаторног капитала.

Оперативни ризици

У склопу обавезног извештавања о евидентираним оперативним ризицима извршена је комплетна анализа и сачињени прописани извештаји. Укупна вредност стварних и потенцијалних губитака од инцидената оперативних ризика у 2012. години није прелазила 1% капитала Банке, због чега није ни постојала обавеза ванредног извештавања НБС о губицима по овом основу.

Усклађеност показатеља пословања са прописаним критеријумима

Банка је у току целе 2011. године прописане показатеље пословања усклађивала са критеријумима предвиђеним Законом о банкама. Сви показатељи пословања Банке су знатно повољнији од прописаних критеријума. Коефицијент адекватности капитала Банке који се, према домаћим прописима, израчунава као

однос капитала и билансне и ванбилансне активе које се класификују са гледишта ризика, износио је на крају 2012. године 44.69% (на крају 2011. године - 45.22%). Перманентно висок ниво адекватности капитала резултат је одређења ЈУБМЕС банке за сигурне пласмане и конзервативније вођење кредитне политике. Напомиње се да је просек показатеља за банкарски сектор Србије на дан 31.12.2012. године износио 19.87%.

НАЗИВ ПОКАЗАТЕЉА	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2010.	Прописани критеријуми
Капитал	47.002.716	50.646.602	46.886.155	Мин. 10.0 мил. евра
Показатељ адекватности капитала (капитал / ризична актива)	44.69%	45.22%	54.55%	Мин. 12%
Улагања Банке у основна средства и небанкарска правна лица	29.95%	28.45%	18.79%	Макс. 60% капитала
Изложеност према лицима повезаним са Банком	2.50%	3.25%	2.34%	Макс. 20% капитала
Показатељ великих изложености према клијентима Банке	66.56%	69.49%	29.32%	Макс. 400% капитала
Показатељ ликвидности	4.84	5.75	4.43	Мин. 1
Показатељ девизног ризика	13.93%	5.94%	16.02%	Макс. 20% капитала

IN HOC SIGNO VINCES

7 позадина:
„Константин нарушује изградњу Базилике Св. Ђованија у Латерану”,
цртеж, 17. век, Ђузепе Белони,
Кунст Палас музеј, Дизелдорф
напред:
Статуа Константина Великог (детал),
бронза, 1998, Јорк, Енглеска

IN HOC SIGNO VINCES

Приказ Константиновог крштења (детал),
таписерија, Радионица Филипа Мехга и Ханса Таје, 1622-1625,
Музеј уметности, Филаделфија

БАНКАРСКЕ
ОПЕРАЦИЈЕ
И УСЛУГЕ

ДИНАРСКИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ

У 2012. години, у условима економске кризе у земљи и свету, забележено је повећање обима платног промета у домаћем платном систему за преко 40% у односу на 2011. годину, уз незнатно већи број трансакција него претходне године и 20% веће приходе остварене по основу провизије за обављање платног промета.

Преко рачуна Банке је током извештајног периода, кроз 274,446 трансакција, реализован промет у вредности од 169 млрд. динара (2010. године: 101 млрд. динара). Преовлађујући удео у волумену извршених плаћања, око 77%, односи се на плаћања извршена кроз систем RTGS (у 2011. години: 68.8%).

Готовински платни промет у динарима повећан је, у односу на 2011. годину, са 2070 мил. динара на око 2500 милиона динара, за готово 21%, уз приближно исто повећање броја трансакција у току године.

Крајем 2012. године било отворено око 700 текућих динарских рачуна правних лица, од којих је 40% истовремено отворило и девизне рачуне и тако поверило Банци обављање свог девизног платног промета, што је значајно за услове пословања у знатној мери обележене кризом.

У 2012. години настављен је раст удела електронског банкарства у динарском платном промету из претходних година. У току прошле године кроз e-banking систем извршено је преко 75% укупног броја реализованих налога (претходне године: 73%), односно преко 91% вредности трансакција. Од укупног броја корпоративних клијената Банке, у електронском банкарству учествује око 75%. Напомиње се да електронски промет Банка подстиче бесплатним уступањем хардвера и софтвера клијентима и умањењем провизије од 20% у односу на уобичајену тарифу.

Банка је у току године примила на реализацију 728 налога за наплату по основу издатих меница у овлашћења на укупну вредност од 1580 мил. динара, који су реализовани или је са њима поступано на други начин, у складу са захтевима поверилаца и примењивим прописима. Поред тога, у склопу новоуведене услуге евидентирања издатих меница и овлашћења директних задужења, Банка је у току прошле године кроз регистар НБС евидентирала преко 8500 ових инструмената.

ПОСЛОВАЊЕ СА СТАНОВНИШТВОМ

Банка је у 2012. години, као и неколико претходних година, пружала и унапређивала следеће банкарско-финансијске услуге својим индивидуалним клијентима:

- прикупљање средстава од грађана путем штедне, динарских и девизних депозита, наменских рачуна за купопродају обвезница старе девизне штедне, обвезница трезора и акција,
- услуге динарског и девизног платног промета,
- девизно валутне, односно мењачке послове,
- вођење текућих и жиро рачуна грађана,
- услуге платног промета путем сервиса Home banking (интернетом) и mBanking (мобилним телефоном),
- издавање DinaCard дебитне и кредитне картице, VISA Electron дебитне и VISA Classic кредитне картице, DinaCard пословне и VISA Business картице, VISA Virtuon картице за интернет плаћања, као и укључивање корисника картица у SMS систем обавештавања.
- пласирање средстава грађанима, одобравањем краткорочних и дугорочних кредита, и
- услуге издавања сефова и остали трезорски послови.

Рачуни грађана и девизна штедња

Банка поред текућих рачуна грађана у својој понуди има и штедне и наменске рачуне грађана који обухватају динарске штедне улоге по виђењу, орочене штедне улоге, наменске депозите за куповину акција у процесу приватизације, наменске рачуне за купопродају акција и наменске депозите за оснивање привредних друштава.

Промет по текућим рачунима грађана износио је 1708 милиона динара, а просечан месечни промет по текућем рачуну 203 хиљаде динара, чиме је остварено повећање од близу 50% у односу на 2011. годину.

Стање укупне девизне штедне по свим девизним рачунима физичких лица на дан 31. децембра 2012. године износи 14.2 милиона евра (31. децембар 2011. године: 14.0 милиона евра).

Девизни штедни улози, стање на дан 31. децембра 2011. и 2012. године

	31.12.2012	31.12.2011
Наменски девизни рачуни	194.349	325.540
Девизни штедни улози по виђењу	2.423.603	2.355.271
Орочени девизни штедни улози:		
до 3 месеца	1.132.908	1.233.206
до 6 месеци	1.145.796	1.395.934
до 12 месеци	7.391.342	7.838.092
до 24 месеца	1.938.335	892.880
Укупно:	14.226.333	14.040.923

(у еврима)

Девизни платни промет физичких лица и мењачки послови

Промет у ефективним страним валутама у извештајном периоду износио је 35 мил. евра, у динарској противвредности: 4.0 млрд динара. Готово целокупни промет девизне благајне остварен је у еврима, док су остале валуте биле заступљене у мањем износу.

Укупан промет девизне ефикативности у мењачким пословима износи у извештајном периоду, у динарској противвредности 333.4 мил. динара (јануар - децембар 2011. године: 304.5 мил. динара). Промет у еврима најзначајнији је и код мењачких послова - по обиму (2.8 мил. евра) и броју трансакција.

Платне картице

У оквиру пословања са платним картицама ЈУБМЕС банка својим клијентима нуди:

- дебитне картице - DinaCard дебитна и VISA Electron
- кредитне картице - DinaCard кредитна и VISA Classic
- пословне картице - DinaCard пословна и VISA Business
- интернет картице - VISA Virtuon

Укупно одобрен оквирни кредит по кредитним картицама Банке износи на дан 31. децембра 2012. године 93.2 мил. динара, од чега је у потрошњи на дан извештаја било 49.2 мил. динара. Укупни приходи по основу камата, накнада и провизија по свим типовима картица Банке износе за 2012. годину 10.9 мил. динара.

Остали послови са грађанима

Банка такође пружа и услуге издавања сефова грађанима и правним лицима (крајем 2012. године издато 972 од 1236 уграђених сефова), услуге дневно-ноћног трезора, као и 24-часовне услуге банкомата (ATM - Automatic Teller Machine).

Банка обавља и послове заступања у осигурању, сходно уговорима закљученим са једним од водећих домаћих друштава, по пословима животног и неживотног осигурања.

Комисиони послови

Влада Краљевине Норвешке одобрила је 2001. године средства донације у висини од 2.0 мил. немачких марака за реализацију Пројекта Реконструкција иригационих система у Србији. У складу са потписаним споразумом о разумевању од 17. априла 2002. године између ИМГ Србија, Савезног министарства за економске односе са иностранством СРЈ (правни следбеник Канцеларија за економске интеграције), Југословенске банке за међународну економску сарадњу (правни следбеник ЈУБМЕС банка а.д. Београд) и Покрајинског фонда за развој пољопривреде, Нови Сад, од ових средстава створен је револвинг фонд за кредитирање реконструкције и набавке нових средстава за наводњавање као и друге намене у области пољопривредне производње. Преко Банке, која је ангажована на финансијској реализацији овог пројекта, реализовано је 864 кредита, укључујући 50 кредита одобрених у току 2012. године.

IN HOC SIGNO VINCES

63

ПОСЛОВИ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Платни промет са иностранством

Током 2012. године кроз банкарски регистар је евидентирано укупно 46,755 налога, док је бруто промет преко рачуна Банке код банака у иностранству износио 258 милиона евра, знатно мање него прошле године. Смањење промета је резултат мањег обима активности орочења средстава код иностраних банака, услед изузетно дестимулативних услова, а посебно камата на орочена средства.

Банка је као и претходних година, и током 2012. године клијентима пружала пуну подршку и помоћ у вези са отварањем како ностро тако и лоро акредитива. По основу ностро акредитива отворених по налогу клијентата и лоро акредитива отворених у корист својих клијентата реализован је платни промет у висини од 1.3 мил. евра.

По налозима правних лица извршено је 3170 плаћања, у противвредности од 46.6 мил. евра, колико и у току 2011. године. Највећи број ових налога представљају ностро дознаке и исплате по ностро акредитивима које се односе се на плаћање роба и услуга од стране корпоративних клијентата Банке и предузетника, док је највеће повећање промета остварено по налозима великих клијентата. Истовремено, преко девизних рачуна ЈУБМЕС банке код иностраних кореспондентских банака извршено је преко 2000 наплата у вредности од 63.7 мил. евра, по основу наплате робе и услуга из иностранства, предузетника, физичких лица, као и по основу наплате откупљених потраживања по лоро акредитивима, што је за преко 50% више него претходне године. На име накнаде по основу платног промета са иностранством и за друге услуге девизног пословања, наплаћено је 79.1 мил. динара (пет пута већи приход него у току 2011. године), који у највећој мери потиче од провизије и накнаде трошкова по пословима сервисирања комерцијалних потраживања од Републике Ирак.

ЈУБМЕС банка је на захтев клијентата, за потребе извршења девизних плаћања, продала 27.8 мил. евра, док је од клијентата откупила девизе у износу од 39.6 милиона евра. Податак о већем откупу девиза од клијентата, у односу на извршену продају девиза клијентима, илуструје велику потражњу за динарима на локалном тржишту - потпуно супротно односу купљених и продатих девиза у претходној години.

Банка пружа услуге трансфера физичких лица у сарадњи са компанијама Western Union и Beo-Export Australia, а од почетка 2013. године биће оперативан и уговор са компанијом PayDek.

Пројекат "My Land"

Настављена је пословна сарадња са аустралијском компанијом Beo-Export Australia Pty Ltd. на пројекту "My Land" у вези сервисирања дознака физичких лица. Ова заједничка понуда заузима водеће место на аустралијском тржишту у пословима трансфера новца по налозима физичких лица у Србију и околне државе - Македонију и Црну Гору. Број дознака достигао је 6.720 налога и повећан је за 2.5% у односу на 2011. годину, а промет ЕУР 3,300,000, за 27% више него претходне године, чиме је укупан промет, остварен од закључења уговора са аустралијским партнером, достигао близу 14 милиона евра.

На шалтерима Банке извршена је исплата, у девизама или у динарској противвредности, у укупном износу од око 1.5 милиона евра, чиме је сервисирање 2205 корисника. За сервисирање трансфера у корист физичких лица у Србији, значајно је истаћи успешну сарадњу са ОТП банком а.д., Нови Сад - преко чије мреже (и мреже више других домаћих банака) је извршена 3161 дознака у износу од око 1.5 милиона евра.

За кориснике из Македоније и Црне Горе, посредством локалних кореспондентских банака, сервисирања су укупно 372 налога у вредности од ЕУР 185.000.

Финансијска сарадња са иностранством

Сарадња са међународним финансијским институцијама

Банка је током 2011. године добила статус банке посредника за реализацију Арех IV зајма Европске инвестиционе банке (ЕИБ) за предузећа средње тржишне капитализације, којим поводом је са НБС закључила и посреднички уговор. Током прошле године Банка је посебну пажњу усмерила на пружање помоћи при усаглашавању са захтеваним условима пројекта чије финансирање је ЕИБ одобрила у начелу, којим поводом је одржано више састанака са потенцијалним корисником Зајма. Ради тумачења питања везаних за реализацију посредничког уговора и критеријума ЕИБ, Банка је комуницирала НБС. Детаљна информација у вези са реализацијом Арех зајма, критеријумима за одобравање појединачних кредита и др., постављена је на веб сајт Банке. Средином године Банка је са НБС закључила посреднички уговор за финансијску реализацију другог дела Зајма Арех IV, који је за реализацију одобрен у 2012. години.

Влада Републике Италије прихватила је Банку као једну од домаћих посредничких банака за реализацију одобрене кредитне линије, с чим у вези је Банка са НБС, у својству агента, претходне године закључила посреднички финансијски уговор. На веб сајту Банке објављена је детаљна презентација нове италијанске кредитне линије са посебним освртом на услове и погодности финансирања пројекта. У току 2012. године представници Банке су присуствовали курсу за банке-посреднике који је организован на иницијативу Италијанске кооперације за развој при Амбасади Републике Италије. Више пута је комуницирано са том институцијом у циљу разјашњења отворених питања везаних за статусне претпоставке које треба да задовоље евентуални корисници кредита. На позив италијанске стране достављене су примедбе на одредбе оперативног приручника које отежавају реализацију одобрене кредитне линије. Банка је анимирала већи број клијената и испитала могућност њиховог укључења у кредитну линију.

Наплата комерцијалних потраживања из земаља које отежано сервисирају спољни дуг – Република Куба

ЈУБМЕС банка је у дужем низу година ангажована у активностима у циљу наплате кредитних потраживања цивилних комерцијалних поверилаца из Србије од кубанских дужника. Сходно мандатима поверилаца и свом статусу номиноване институције у материји наплате у складу са билатералним документима донетим на заседањима мешовитих комисија, Банка одржава сталну комуникацију са домаћим повериоцима, државним органима Кубе, ДКП Србије у тој земљи и надлежним ресорима Владе Србије, са домаћим банкама и другим релевантним институцијама. Контакти су првенствено усмерени на припрему услова за спровођење експертских преговора са номинованом институцијом са кубанске стране, на утврђивање статуса инструмената обезбеђења наплате потраживања и прибављање комерцијалне и финансијске документације, као и државних докумената неопходних за реализацију наплате потраживања вишемилионске вредности.

Банка је ДКП Републике Србије доставила преводе регистрационих докумената поверилаца, у циљу предаје представницима кубанске стране, надлежном ресору Владе Србије је упутила информацију са предлогом мера за превазилажење постојећих разлика двеју страна, а представнику Србије у Комитету за расподелу финансијске активе и пасиве бивше СФРЈ иницијативу за разјашњење статуса предметних потраживања у односу на сукцесију бивше СФРЈ. Банка је организовала и састанак са представницима поверилаца, надлежног ресора Владе и Привредне коморе Србије, на коме су размотрене предузете активности и донети закључци којима је дефинисано будуће ангажовање свих укључених чинилаца.

IN HOC SIGNO VINCES

65

Администрирање потраживања цивилног сектора поверилаца од Ирака

У склопу ових послова које обавља од 2002. године, ЈУБМЕС банка је и током 2011. године, поступајући у своје име, а по налогу и за рачун правних следбеника комерцијалних поверилаца Ирака по основу извршеног извоза робе и изведених радова из цивилног сектора (1984-1990. године), посредством првокласне иностране кастоди банке, продавала и трансферисала нове обвезнице Републике Ирак. У току године власницима обвезница је распоређена и камата која је наплаћена о полугодишњим доспећима од емитента, Републике Ирак.

Стручне службе пружају информације органима Банке и њеним правним заступницима, судовима, вештацима и другим надлежним лицима, у вези са споровима који се односе на администрирање комерцијалних потраживања од Ирака и на дужничко - поверилачке односе учесника у пословима са Ираком. У Банци се дневно прате и по потреби подносе извештаји и пружају информације о текућим ценама обвезница Републике Ирак. У току прошле године окончани су судски спорови које су против Банке водила два инострана правна лица, у циљу доказивања права располагања обвезницама емитованим на име накнаде потраживања трећег правног лица које је у међувремену престало да послује. Спорови су окончани пошто су тужиоци постигли споразум о расподели обвезница, на основу којег им је ЈУБМЕС банка омогућила располагање обвезницама и припадајућим правима.

Кореспондентско банкарство

Банка размењује и одржава размењене SWIFT шифре по RMA моделу са 188 кореспондентских банака, у складу са потребама надлежних организационих делова Банке и важећом процедуром.

Имајући у виду да је ЈУБМЕС банка дугогодишњи претплатник Bankers Almanac-a, који у "on line" форми презентује податке о Банци преко Интернета, ову фирма се редовно контактира у циљу ажурирања свих података и документације везане за Банку. За потребе Банке, претражује се документациона база интернет Bankers Almanac сервиса, ради прибављања података о другим банкама.

ЈУБМЕС банка одржава редовне контакте са значајним иностраним банкама, првенствено са својим водећим кореспондентима, као и са међународним финансијским институцијама заинтересованим за финансирање међународне трговине и послова корпоративних клијената у Србији. Са низом банака одржава се редовна комуникација, везана за размену информација, контролних и других докумената.

Банка има отворене контокорентне девизне рачуне код 15 првокласних иностраних банака.

НАЈВАЖНИЈЕ КОРЕСПОНДЕНТСКЕ БАНКЕ

БЕЛГИЈА

KBC Bank N.V., Brussels

АУСТРАЛИЈА

Commonwealth Bank of Australia, Sydney

ИТАЛИЈА

Intesa SanPaolo S.p.A., Milan
Nova Ljubljanska banka d.d., Trieste

ШВАЈЦАРСКА

UBS AG, Zurich

НЕМАЧКА

Commerzbank AG, Frankfurt/Main
Deutsche Bank AG, Frankfurt/Main

САД

Deutsche Bank Trust Company Americas, New York

IN HOC SIGNO VINCES

IN HOC SIGNO VINCES

„Цар Константин оснива Константинополь“ (деталь),
уље на дрвету, Петер Паул Рубенс, 1622–1623.

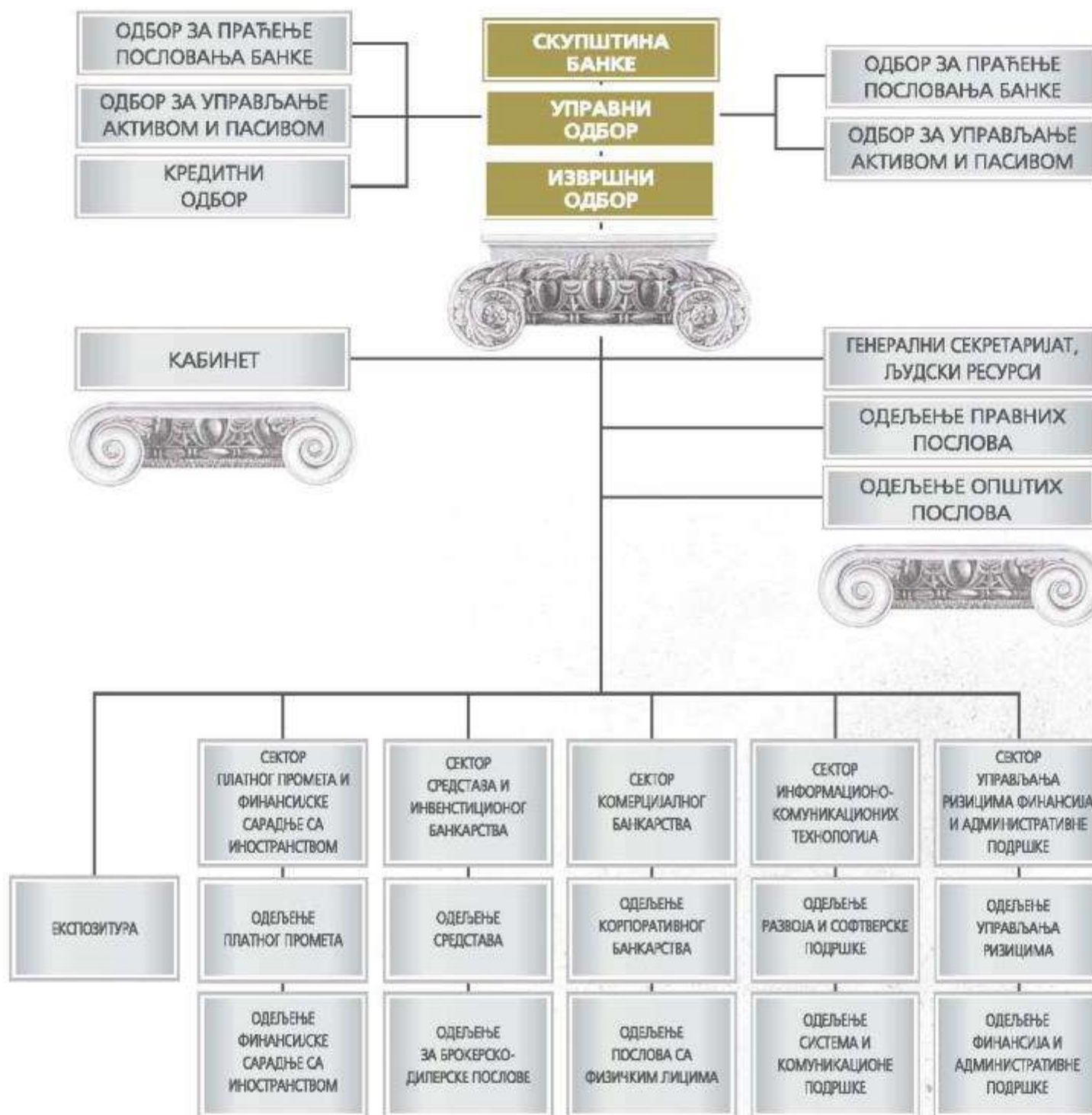

VIII

ОРГАНИЗАЦИЈА
РАДА БАНКЕ

ЈУБМЕС БАНКА А.Д. БЕОГРАД - ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА БАНКЕ

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА

Информациони систем ЈУБМЕС банке представља окосницу стабилног и сигурног пословања и значајан је елемент функционисања Банке. Адекватно управљање информационим системом обезбеђује да Банка поседује функционалности, капацитете и перформансе неопходне за пружање одговарајуће подршке пословним процесима.

Својом улогом да обезбеђује благовремене, тачне и потпуне информације, информациони систем ствара предуслове за доношење пословних одлука, ефикасно обављање пословних активности и управљање ризицима, односно за сигурно и стабилно пословање и управљање Банком.

Због дисперзије банкарских послова и велике количине података који се свакодневно креирају, неопходно је да информациони систем буде поуздан и сигуран. Овај захтев је од суштинске важности, како за руководство, тако и за клијенте Банке. Да би била конкурентна у области пружања финансијских услуга, Банка мора да константно развија и унапређује свој информациони систем, јер само тако може да прати развој нових производа и услуга на финансијском тржишту.

Најважније активности које се извршавају кроз управљање информационим системом односе се на:

- обезбеђење поверљивости, интегритета и расположивости информационог система Банке, све у складу са стратегијом за управљање оперативним ризицима и стандардом ISO 27001:2005;
- развој и имплементацију нових софтверских решења која ће омогућити увођење нових банкарских производа и обраду података за потребе управљања ризицима, контроле и праћења клијентата, усклађености пословања Банке и извештавања;
- развој и имплементацију нових системских и комуникационих платформи у циљу подршке банкарским процесима, и

- праћење и развој нових технологија и знања, обука и стално стручно усавршавање запослених у Сектору информационо-комуникационих технологија.

Као носилац развоја Банке, информациони систем, се континуирано унапређује у складу са стратегијом развоја информационог система. Реализацијом пројекта унапређења продукционих ресурса у 2012. години извршен је уградње три критична подсистема на најновије платформе. Овим је обезбеђена висока доступност, повећан је капацитет система и створени предуслови за електронска плаћања са најновијих мобилних платформи. Извршена је комплетна виртуелизација серверске платформе и проширени су капацитети data центра, што је обезбедило уштеду физичког простора, уштеду електричне енергије, централизовану администрацију и мониторинг система и смањило потребу за додатном набавком физичких сервера.

У 2012. години је обезбеђена висока расположивост критичних сервиса у информационом систему. Безбедност информационог система је и даље на врло високом нивоу, тако да у извештајном периоду није било сигурносних инцидената.

Развој и софтверска подршка је функција информационог система која, сходно прописима и захтевима корисника и клијентата Банке, израђује нове и одржава постојеће делове софтверског система неопходне за обављање банкарских послова. Истовремено води се рачуна о ажурирању база података, backup-у података и, њиховој заштити и чувању у складу са стандардом ISO 27001:2005 и усвојеним процедурама.

У претходном периоду највећа пажња је посвећена имплементацији пројекта Регистар привредних лица - АПР, имплементацији пројекта регистрације меница и овлашћења, развоју нових производа, развоју и имплементацији софтвера за управљање банкарским ризицима, праћењу портфела и извештавању надлежних органа и руководства Банке.

IN HOC SIGNO VINCES

71

Стално се развија апликација за послове спречавања прања новца, а развијена је и нова функционалност која омогућава повезивање трансакција са индикаторима сумњивих трансакција, као и индикатора за препознавање трансакција финансирања тероризма.

Банка у континуитету прати и примењује савремене начине безготовинског плаћања коришћењем најсавременијих електронских канала. Електронско банкарство је посебан сервис платног промета који омогућава клијентима Банке - правним и физичким лицима безбедно и сигурно обављање девизног и динарског платног промета, као и трансакција које се обављају платним картицама на безбедан и сигуран начин. Свакодневно се пружа подршка клијентима који користе електронско банкарство и континуирано се администрирају послови у вези са коришћењем платних картица.

У циљу унапређења сервиса електронског банкарства и пружања комплетније, функционалније и савременије услуге постојећим и будућим клијентима Банке, уведена су два нова сервиса електронског банкарства - мобилно банкарство (mBanking) и Web2 - нова верзија постојећег Home banking сервиса електронског банкарства за физичка лица.

E-banking је сервис за електронско пословање који омогућава да клијенти - правна лица, коришћењем различитих комуникационих канала, могу вршити плаћања или добијати изводе и информације о стању рачуна своје компаније. У претходном периоду је израђена нова верзија апликације за e-banking, тако да се новим и постојећим клијентима, при давању, односно занављању сертификата, уручује нова апликација OfficeBanking која има више функционалности и једноставнија је за коришћење.

У периоду јануар - децембар 2012. године је изражено увећање броја трансакција које се обављају електронски. Задржан је тренд раста из ранијих година, тако да је врло висок проценат клијената Банке који електронски

обављају платни промет и у извештајном периоду се креће између 75% и 78%.

Home banking је сервис за банкарско пословање намењен физичким лицима, који омогућава брз приступ рачуну у било које време са потпуном функционалношћу шалтера Банке (пренос средстава, плаћање рачуна, мењачки послови, преглед извршених трансакција, извод кредитне картице, итд).

Извршена је имплементација нове Home banking апликације - Web2. Предности новог канала за Home banking - Web2 у односу на дотадашњи су:

- савремено корисничко окружење;
- потписивање налога TAN-ом (SMS поруком која се шаље на придружени број мобилног телефона);
- избацивање CD-а као медијума за потписивање, чиме се подиже ниво комфоритета у раду и омогућава поштовање политике сигурности ЈУБМЕС банке;
- могућност девизних трансфера између различитих рачуна истог лица;
- могућност извоза података у PDF и Excel формату;
- подржава све Web browser-е, и
- унапређена је претрага и филтрација података о трансакцијама.

Нови сервис мобилног банкарства - mBanking омогућава да се коришћењем мобилних телефона (Java платформа, Оперативни систем Android и iOS) остваре плаћања и увиди у рачуне клијената. Основне функционалности mBanking-а су:

- преглед стања и промета на рачуну;
- преглед података о платним картицама;
- плаћања и креирање шаблона за плаћање;
- куповина / продаја девиза;
- потпуна интеграција са Новом верзијом Home banking - Web2 и могућност дељења шаблона, и
- уграђен токен са аутоматским радом.

Ова услуга је имплементирана на продукционо окружење.

ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ МЕНАЏМЕНТА - ISO СТАНДАРДИ

Током 2011. године Банка је радила на увођењу у пословање следећих стандарда:

- ISO 27000 стандард безбедности информација (ISMS),
- ISO 9001 стандард квалитета (QMC), и
- ISO 14000 стандард заштите околине (EMS)

Почетком 2012. године у ЈУБМЕС банци је окончан пројекат увођења интегрисаног система менаџмента. На редовној скупштини акционара Банке одржаној 28. марта 2012. године, представник сертификационог тела DAS SEE уручио је сертификате интегрисаног система менаџмента: ISO 9001:2008 Систем менаџмента квалитета, ISO 27001:2005 Стандард безбедности информација и ISO 14001:2004 Стандард за заштиту животне средине.

Пословање у складу са међународним ISO стандардима има за циљ да се дугорочно одржи висок квалитет производа и услуга, како би се испунила сва очекивања досадашњих клијената и ојачала депозитна база Банке. Такође, Банка рационално и ефикасно управља информацијама и информационом имовином која је неопходна за пружање квалитетних производа и услуга, при томе водећи бригу и о утицајима на животну средину. Добијањем сертификата за сва три стандарда, Банка је добила званичну потврду да прати трендове савременог тржишта, да константно ради на

унапређењу квалитета услуга које пружа клијентима, да обезбеђује сигурност финансијских информација и да су њено пословање и организација уређени према захтевима стандарда квалитета.

ЈУБМЕС банка је једина банка у окружењу којој су додељени сертификати интегрисаног система менаџмента за ова три стандарда, чиме се дугорочно определила да поштује основне принципе менаџмента квалитета.

У Банци се континуирано прати извршавање захтева сва три ISO стандарда и спроводе следеће активности:

- сва нова документација и ажурирање постојеће усклађује се са захтевима стандарда у складу са одговарајућим процедурама;
- запослени се упућују на обуку, стручно усавшавање, семинаре и омогућено им је праћење стручне литературе у складу са одговарајућом интерном регулативом;
- контролишу се неусаглашености и пријављују се инциденти у складу са релевантним процедурама;
- спроводе се захтеви EMS стандарда заштите околине у вези одлагања отпада, штедне енергетских ресурса и осталих аспеката и утицаја на животну средину у складу са одговарајућим процедурама.

Registered
ISO 9001:2008

127

Registered
ISO 14001:2004

Registered
ISO 27001:2005

127

Логотипи ISO стандарда, слева на десно

ISO 9001:2008 Систем менаџмента квалитета
ISO 14001:2004 за заштиту животне средине
ISO 27001:2005 Стандард безбедности информација

IN HOC SIGNO VINCES

73

УСКЛАЂЕНОСТ ПОСЛОВАЊА

У раду надлежног организационог дела Банке за праћење усклађености пословања спроводе се три основне групе активности:

- Послови спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- Послови усклађености пословања, и
- Процена ризика усклађености пословања.

Значајан део активности Банке у овој области усмерен је на спровођење Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. У посматраном периоду извршено је програмирање сумњивих трансакција и индикатора и омогућено праћење свих трансакција у пословима са становништвом и динарском и девизном платном промету. Довршена је и апликација за индикаторе сумњивих трансакција у мењачким пословима и праћење трансакција реорочења.

Унутрашња контрола спречавања прања новца и финансирања тероризма је у току 2012. године, поред контроле пословања овлашћеног лица, обављала контролу праћења трансакција по узорку, као и мера појачаног праћења одређених категорија клијената.

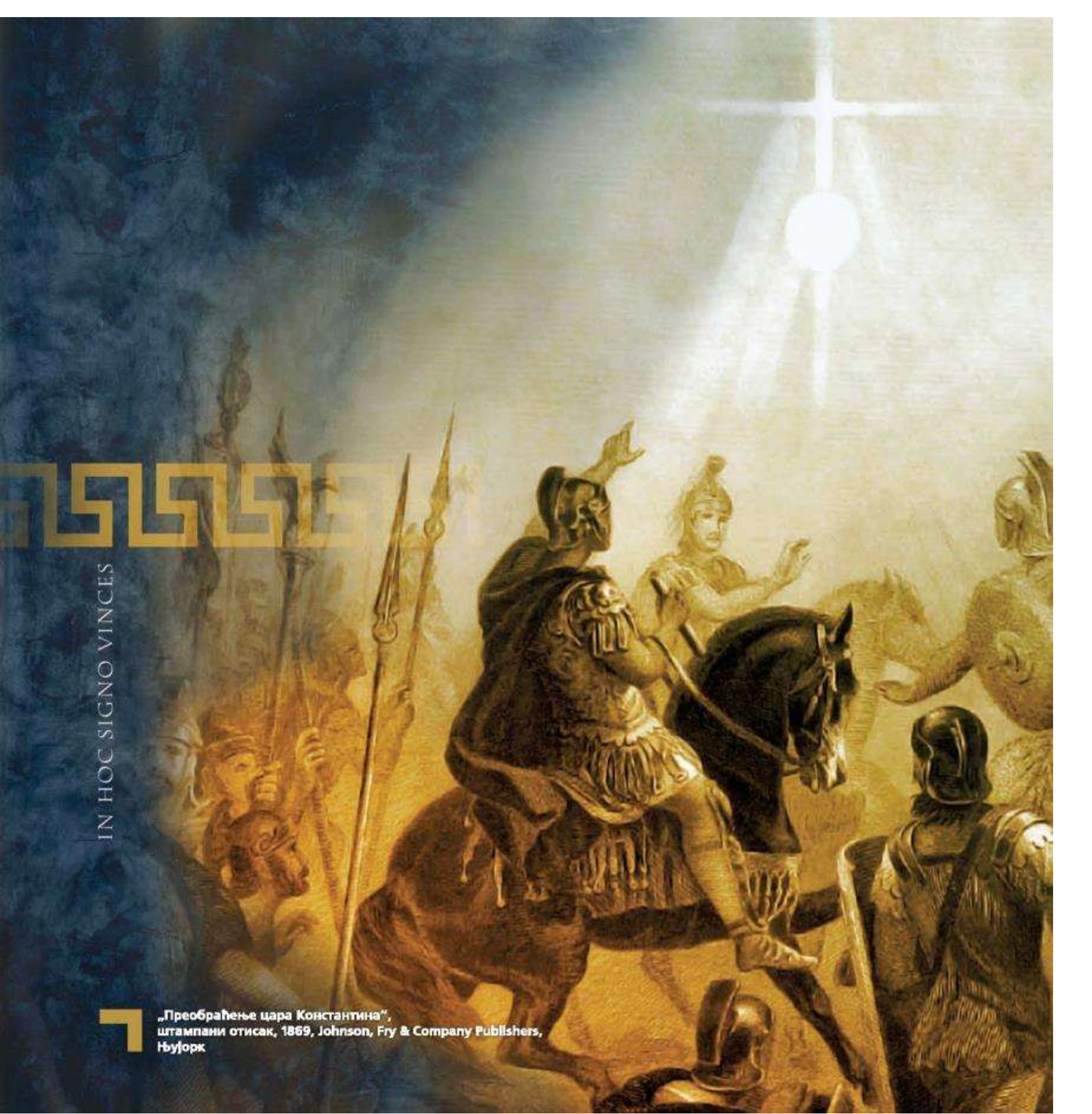
Када је у питању процена ризика усклађености пословања, у складу са усвојеном методологијом за процену и праћење ризика усклађености пословања Банке, извршена је самопроцена вероватноће наступања ризика усклађености пословања. У протеклом периоду није било потребе да се органи управљања извештавају о појави ризика усклађености пословања. У анализи ризика од прања новца и финансирања тероризма, после свеобухватне анализе фактора ризика (географски ризик, ризик производа, ризик странке и ризик трансакције) утврђено је да је ризик од прања новца и финансирања тероризма минималан до умерен.

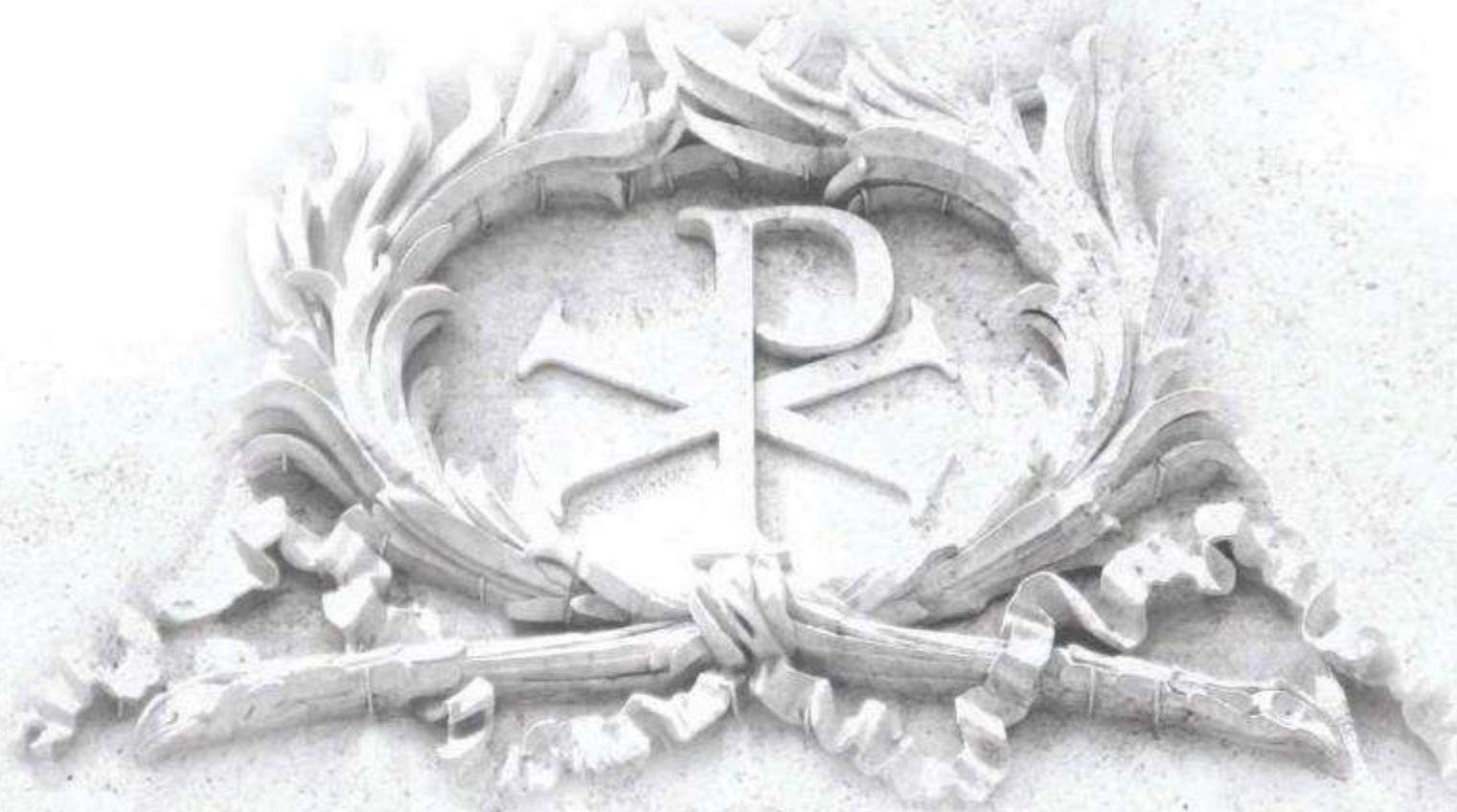
Надлежни организациони део је у 2012. години акценат рада усмерио на минимизирање могућности за изрицање санкција регулаторног тела и могућности наступања ризика од финансијских губитака и репутационог ризика, као и на поштовање Закона о заштити корисника финансијских производа који је ступио на снагу крајем 2011. године.

IN HOC SIGNO VINCES

„Преобраћење цара Константина“,
штампани отисак, 1869, Johnson, Fry & Company Publishers,
Њујорк

ЈУБМЕС

БАНКА А.Д.
БЕОГРАД

ЈУБМЕС банка а.д.
Булевар Зорана Ђинђића 121
11070 Нови Београд

телефон • +381 11 220 55 00
телефакс • +381 11 311 02 17

SWIFT • JMBNRSBG
e-mail • jubmes@jubmes.rs
website • www.jubmes.rs

